

N A C R T

Na osnovu člana 2. i člana 8. stav 1., 2., i 3. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09), člana 48. i 49. Zakona o komunalnim djelatnostima ZE-DO kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 17/08), te člana 19. stav 1. tačka 2. i člana 115. stav 2. Statuta Općine Breza („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: 8/09-prečišćeni tekst), Općinsko vijeće Breza, na sjednici održanoj dana _____ 2018. godine, donosi

ODLUKU O KOMUNALNOM REDU

1. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovom Odlukom propisuje se i uređuje komunalni red, održavanje i obaveza održavanja komunalnog reda, kao i odnosi u komunalnim djelatnostima na području općine Breza, a naročito u oblasti uređenja, korištenja i održavanja javnih površina, postavljanja, uređenja, korištenja i održavanja pokretnih naprava i objekata, sakupljanja, odvoza i postupanja sa sakupljenim komunalnim otpadom – odlaganje i deponovanje otpada, sanitarno – komunalnim uređenjem, uklanjanjem nepropisno ili nelegalno postavljenim objektima i predmetima, te mjere za provođenje komunalnog reda, naknada štete i kaznene odredbe.

Član 2.

Pojedini pojmovi upotrebljeni u ovoj odluci imaju slijedeće značenje:

1. Javne površine u općoj upotrebi su sve površine koje se koriste ili su namijenjene korištenju neodređenog broja osoba, a prema namjeni mogu biti:

- javne saobraćajne površine: ulice, javne ceste i cetovno zemljište, trgovi, javni prolazi, javna stepeništa, mostovi, skverovi, javna parkirališta, pločnici (trotoari) i pješačke-biciklističke staze, podhodnici, prilazi zgradama i zemljište za redovnu upotrebu zgrade, tuneli, kao i ostale površine javnog saobraćaja u mirovanju,
- javne zelene površine: parkovi, drvoredi, posude sa ukrasnim biljem, živice i žive ograde, travnjaci i staze koji su sastavni dijelovi tih travnjaka, obale i korita rijeka i vodotoka, površine uz rijeke i vodotoke na kojima je zasađeno zelenilo, dječija igrališta, zelene površine uz ceste, uz stambene, stambeno-poslovne i javne objekte i zgrade, šumski pojas i ostale slične površine,
- uređene rekreacione površine, sportska igrališta kao i ostali javni sportski objekti i uređaji na njima, kao i prostori povezani sa tim terenima i oko njih,
- spomenici, spomen-ploče, skulpture i slični predmeti,
- taksi-stajališta, stajališta javnog autobusnog saobraćaja i prostor oko njih,
- otvoreni pijačni i tržni prostori, prostori oko prodajnih objekata, gradske česme, neuređene javne površine i prostori i neizgrađena građevinska zemljišta, i
- druge površine koje posebnim propisom budu utvrđene kao javne površine.

2. Pokretna naprava je štand, odnosno klupa i kolica za prodaju raznih artikala, lednice, hladnjaci, ugostiteljska i slična prikolica, naprava za igračke, automat, peć i naprava za pečenje, spremišta za priručni alat i materijal, pozornica i slične naprave, stol, stolica, ograda (žičana, željezna, drvena, plastična) sa ili bez armirano-betonske podloge (sokla), izložbeni ormarići, razne vrste naprava koje se postavljaju ispred ugostiteljskih, zanatskih i drugih radnji, odnosno njihovoj neposrednoj blizini, razne vrste naprava koje se postavljaju ispred šatora povodom raznih manifestacija, naprave u svrhu djelatnosti cirkusa, luna parka, zabavnih radnji, automobili kao prezentacija ili prodaja na javnim površinama ili na površini koja neposredno graniči sa javnom površinom, promocija ili kao lutrijski dobici, automobil u mirovanju u svrhu prodaje postavljen na javnim površinama ili na površini koja neposredno graniči sa javnom površinom, čuvarske montažne i druge kućice, garažni objekti sa ili bez

armirano-betonske podloge ukoliko ti objekti nisu trajno vezani za tlo (u skladu sa građevinskim standardima) i slično.

3. Kiosk je tipski objekt lagane konstrukcije (montažne i tipske kućice) do 15 m² sa ili bezarmirano-betonske podloge, koji se može u cijelosti ili u dijelovima prenositi i postavljati pojedinačno ili u grupi.

4. Komunalni objekti, oprema i uređaji u općoj upotrebi su javna rasvjeta, gradski informativni panoi, turistička i saobraćajna signalizacija, javni satovi, igrališta, javni nužnici, vodoskok, fontana, klupe, znakovi obavijesti i zabrane, posude za otpatke te drugi slični objekti i uređaji.

5. Reklame predstavljaju reklamne zastave, reklamna platna, reklamna platna kao zaštitne mreže na građevinskim skelama, transparenti i drugi prigodni natpisi, reklamne vitrine, električni i drugi ekrani s natpisima, neonske reklame, panoi, rotor panoi, jumbo, city i drugi slični plakati, totem reklame, reklamni ormarići, sendvič reklame, baloni i drugi oblici reklamiranja iz zraka i zemlje (u daljnjem tekstu: reklame), jarboli za zastave, zaštitne naprave na izlozima (tende, roloi, platna, itd.) i slično.

6. Natpisi predstavljaju sve vrste plakata, oglasa, posmrtnica, obavještenja, samostojeće objave i reklame i slične objave,

7. Zgradom/objektom u smislu ove Odluke smatra se svaki stambeni, stambeno - poslovni, pomoćni, prateći i sličan građevinski objekat koji je trajno vezan za tlo nezavisno od vrste vlasništva, a u skladu sa pojmom građevine definisane u Zakonu o građenju Ze-do kantona,

8. Deponija označava mjesto odlaganja otpada u svrhu konačnog odlaganja na površini ili ispod površine tla,

9. Nekontrolisana deponija označava mjesto odlaganja otpada u svrhu konačnog odlaganja na površini ili ispod površine tla na mjesta gdje nije dopušteno skladištenje ili odlaganje otpada,

10. Vlasnik – proizvođač otpada je svako fizičko ili pravno lice koje posjeduje otpad,

11. Otpadom se smatraju sve materije ili predmeti koje vlasnik odlaže, namjerava odložiti ili se traži da budu odložene u skladu sa jednom od kategorija otpada u listi otpada i utvrđenoj u drugom provedbenom propisu, a u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom FBiH.

Član 3.

Ova Odluka obavezna je i primjenjuje se na javnim površinama u općoj upotrebi (u daljem tekstu javne površine) i svim drugim površinama koje neposredno graniče sa javnom površinom, neovisno od vrste vlasništva na području općine Breza.

Komunalni red propisan ovom Odlukom obavezan je za sve fizičke i pravne osobe na području Općine Breza, kao i na fizičke i pravne osobe koje se privremeno nalaze na području općine Breza, a obavljaju poslovnu djelatnost, i na sve fizičke osobe (građane) koji se stalno ili privremeno nalaze na teritoriji općine Breza.

Komunalnim redom podrazumijeva se uređenje, korištenje i održavanje predmeta, objekata i površina navedenih u članu 2. ove Odluke.

2. UREĐENJE, KORIŠTENJE I ODRŽAVANJE JAVNIH POVRŠINA

Član 4.

Uređenje i održavanje javnih površina je u nadležnosti Općinskih službi.

Izuzetno i ukoliko je to predviđeno ovom Odlukom ili drugim odlukama i propisima, uređenje i održavanje javnih površina može biti povjereno javnom preduzeću ili drugom fizičkom i pravnom licu sa područja općine Breza koje je registrovano za te poslove.

Uređenje i održavanje javnih površina ukoliko nije ovom Odlukom ili drugim odlukama i propisima povjereno subjektima iz prethodnog stava ovoga člana, povjerava se u skladu sa namjenom pojedine javne površine, zaključivanjem ugovora od strane Općinskog načelnika sa tim subjektom po prethodno provedenom javnom pozivu.

Član 5.

Pod održavanjem i uređenje javnih površina smatra se čišćenje i uklanjanje otpadaka, otpada, kamenja, zemlje i dr., održavanje čistoće, pranje, odvoz snijega i posipanje solju i abrazivnim materijalom zaleđenih javnih površina, održavanje sanitarno-higijenskih uslova, pražnjenje i održavanje korpi i posuda za otpatke, kao i prostorija za svakodnevno odlaganje kućnog otpada i prostora oko posuda za otpatke, dekorisanje, postavljanje transparentata, postavljanje zastava kao i drugi slični poslovi.

Član 6.

Korištenjem javne površine i na javnoj površini ne smije se ostavljati niti bacati nikakav otpad, te se ove površine ne smiju niti na bilo koji način prljati ili oštećivati, a posebno se zabranjuje:

1. bacanje i ostavljanje izvan korpica ili drugih posuda za smeće raznog otpada, kao i druge radnje kojima se prljaju javne površine,
2. bacanje gorećih predmeta u korpice ili druge posude za smeće,
3. odlaganje otpadnog građevinskog materijala, zemlje i slično,
4. popravak, servisiranje i pranje vozila,
5. ispuštanje ulja, svih vrsta otpadnih tekućina i masnih tečnosti, boja, lakova, kreča, životinjskog izmeta, fekalija, vode i bilo kojih drugih tečnosti koje prljaju javnu površinu,
6. oštećenje korpica i drugih posuda za smeće,
7. oštećenje ili uništavanje ograda, klupa i dječijih igrališta (naprava za dječiju igru),
8. uništavanje zelenila kao i hodanje van određenih staza i sjedenje na travi,
9. bacanje otpada izvan korpi za otpatke,
10. kampovanje i postavljanje šatora na mjestima gdje to nije dozvoljeno od strane nadležne općinske službe,
11. oštećenje kontejnera za smeće kao i nekontrolisano formiranje deponija za smeće,
12. paljenje otpada, lišća papira i slično,
13. zagađivanje i bacanje otpada i otpadnih materijala u vodotoke i na obale vodotoka,
14. ostavljanje i izlaganje na javnim površinama predmeta koji mogu upravljati ili povrijediti prolaznike,
15. napasanje stoke,
16. vršenje nužde, i slično.

Član 7.

Javne površine moraju se redovno održavati u skladu sa Programom obavljanja komunalnih usluga zajedničke komunalne potrošnje.

Program prema namjeni za svaku narednu godinu donosi Općinsko vijeće na prijedlog Službe za prostorno uređenje, nakon usvajanja Budžeta za narednu godinu, a najkasnije do 15.marta tekuće godine.

Član 8.

Korištenje, održavanje i uređenje javnih površina podrazumijeva namjensko korištenje, održavanje i uređenje javnih površina u skladu sa izdatim odobrenjem Službe za prostorno ili u skladu sa posebnim propisima ili programima i planovima korištenja i održavanja javnih površina koje donose subjekti kojima je isto u nadležnosti ili su ti poslovi povjereni ugovorom.

Član 9.

Provedbu Programa obavljanja komunalnih usluga zajedničke komunalne potrošnje kontroliše stručna komisija koju imenuje Općinski načelnik, a o uočenim nepravilnostima obavještavaju Općinskog načelnika, te odmah poduzimaju potrebne preventivne mjere na otklanjanju uočenih nepravilnosti.

Pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnost u objektima uz javne površine dužna su svakodnevno dovesti javnu površinu ispred objekta u čisto i uredno stanje.

2.1. Postavljanje i održavanje tabli sa nazivima mjesta, ulica, oznaka kućnih brojeva

Član 10.

Sva naseljena mjesta na teritoriji općine imaju naziv.

Nazivi naseljenih mjesta imaju geografska, etnografska, historijska i druga prigodna značenja.

Dva naseljena mjesta ne mogu imati isto ime.

Član 11.

Na prilaznim i izlaznim putevima za naseljeno mjesto mora se sa desne strane postaviti tabla sa oznakom naziva mjesta, odnosno prestanka teritorije naseljenog mjesta.

Član 12.

Ulice u gradu i naseljima gradskog karaktera imaju nazive.

Dvije ulice u jednom mjestu ne mogu imati isti naziv.

Table sa nazivom ulice postavljaju se napočetku, svakom raskršću i završetku ulice.

Table su jedinstvenog dizajna i boje na teritoriji cijele općine, a postavljaju se na visini (3,0)m i to na zgrade/objekte, a ako nema zgrada/objekata na stubove, saglasno propisima o bezbjednosti saobraćaja na putevima.

U zaštićenim područjima i spomeničkim objektima ove table se moraju prilagoditi principima zaštite spomenika kulture.

Član 13.

Svaka zgrada koja se nalazi u naseljenom mjestu mora imati kućni broj.

Kućnim brojem se obilježavaju sve stambene i poslovne zgrade kao i kuće za odmor.

U naseljenim mjestima sa označenim ulicama, obilježavanje zgrada brojevima vrši se posebno za svaku ulicu.

Tablica sa brojem postavlja se na vidno mjesto, najčešće kod ulaza u zgradu, na visini (3,0) m. Dimenzije, oblik, materijal, boju tablice kao i tip broja, određuje Služba za prostorno– organ nadležan za stambenu problematiku.

Član 14.

Po pravilu zgrade/objekti na lijevoj strani ulice obilježavaju se neparnim, a na desnoj strani parnim brojevima.

Početak ulice je u pravilu uvijek bliži centru naselja ili grada, a brojevi rastu prema periferiji.

Zgrade/objekti u ulicama koje su izgrađene samo sa jedne strane obilježavaju se redom.

Svaki ulaz u zgradu sa više ulaza obilježava se zasebnim brojem.

Zgrade u dvorištima obilježavaju se brojevima, parnim ili neparnim, zavisno od zadnjeg broja zgrade na ulici i to u smjeru kazaljke na satu.

Član 15.

U naseljenim mjestima bez naziva ulica, obilježavanje zgrada brojem vrši se redom, a na način i u skladu sa utvrđenim principima iz prethodnih članova ove Odluke koji najviše odgovara strukturi naselja i rasporedu zgrada u naselju.

Član 16.

Imena naseljenih mjesta (eventualne promjene ili brisanje imena) određuju se Zakonom.

Imena i nazivi ulica i trgova (eventualne promjene ili brisanje imena) određuju se odlukom Općinskog vijeća.

Odluke o imenima i nazivima ulica i trgova (eventualne promjene ili brisanje imena) se donose na osnovu predloga posebne komisije koju imenuje Općinski načelnik, a po sprovedenoj javnoj raspravi na području za koje se donosi odluka.

Brojeve zgrada određuje rješenjem Služba za prostorno – organ nadležan za stambenu problematiku.

Član 17.

Služba za prostorno – organ nadležan za stambenu problematiku dužan je da vodi evidenciju o svim bitnim činjenicama vezanim za imena naselja, nazivima ulica, trgova i kućnim brojevima.

Član 18.

U skladu sa Zakonom i Odlukom općinskog vijeća iz člana 16. ove Odluke, poslove postavljanja tabli sa nazivima naseljenih mjesta, ulica i trgova u saradnji sa Službom za prostorno – organom nadležnim za stambenu problematiku obavlja Služba za privredu općine Breza koji može ove poslove ugovorom povjeriti javnom komunalnom preduzeću ili drugom fizičkom ili pravnom licu koje je registrovano za obavljanje komunalnih poslova.

Ugovorom iz stava 1. ovoga člana se mogu precizirati sve važne činjenice vezane za prava i obaveze, a posebno u odnosu na vlasnike objekata kojima se postavljaju table.

Nije dozvoljeno pravnim i fizičkim licima da sami određuju nazive naseljenih mjesta, ulica, trgova, te da iste obilježavaju.

Troškove postavljanja i izrade tabli sa nazivima naselja, ulica i trgova snosit će se iz Budžeta Općine Breza, a troškove postavljanja tabli sa oznakom kućnog broja finansira vlasnik odnosno suvlasnik zgrade/objekta.

2.2. Uređenje, korištenje i održavanje fasada i drugih vanjskih dijelova zgrada

Član 19.

Vanjskim dijelovima zgrada, poslovnih prostora i drugih objekata smatraju se vanjski zidovi, fasade, balkoni, lođe, vanjska stolarija, krovovi, dimnjaci, izlozi, vrata, prozori, oluci, rešme (opšavi), otvori za ventilaciju, prozračavanje i uređaji za ventilaciju i sl. (u daljem tekstu vanjski dijelovi zgrada).

Za svako izvođenje radova kao i izvođenje radova na uređenju, korištenju i održavanju fasada i drugih vanjskih dijelova zgrada, poslovnih i stambenih prostora i drugih objekata potrebno je prije izvođenja radova pribaviti odobrenje Službe za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetske i imovinsko-pravne poslove Općine Breza u kojem će se propisati svi potrebni urbanističko tehnički uslovi.(u daljem tekstu: Služba za prostorno).

U postupku izdavanja odobrenja za izvođenje radova na zgradi/objektu koji predstavlja spomenik kulture, obavezno se pribavlja mišljenje i odgovarajućeg organa nadležnog za poslove zaštite kulturno-historijskog naslijeđa.

Vlasnici, suvlasnici odnosno korisnici zgrada i poslovnih prostora, i drugih objekata dužni su neposredno ili preko upravitelja, redovno održavati vanjske dijelove zgrada/objekata u tehničkom, funkcionalnom, svrsishodnom i estetskom pogledu.

Služba za prostorno–organ nadležan za stambenu problematiku može izdati saglasnost ili odrediti vlasnicima zgrade da vanjske dijelove zgrade daju na uređenje privrednom društvu koje je registrovano za konkretne poslove.

Služba za prostorno–organ nadležan za stambenu problematiku dužan je obavljati sve potrebne konsultacije i davati stručnu pomoć predstavnicima etažnih vlasnika ili upravitelju u vezi s efikasnim provođenjem Zakona o upravljanju i održavanju stambenih i stambeno poslovnih zgrada i Odluke o kućnom redu u stambenim i stambeno poslovnim zgradama.

Za zgrade/objekte koji se nalaze u užem dijelu grada, a svojim izgledom na bilo kakav način narušavaju opći izgled ulice, komunalni inspektor naložit će da vlasnik ili korisnik zgrade/objekta, isti uredi i dovede u stanje primjereno općem izgledu.

Zbog dotrajalosti pojedinih vanjskih elemenata na zgradi ili drugim objektima ili zbog nefunkcionalnog korištenja vanjskih elemenata, a koji predstavljaju opasnost po život i zdravlje ljudi i okolinu ili svojim izgledom narušavaju komunalni red, komunalni inspektor ili građevinski inspektor u zavisnosti od nadležnosti pojedinog inspektora izdat će rješenje da se bez vremenskog odlaganja izvrši opravka ili dislokacija ili izmjena ili sanacija navedenih elemenata.

Vlasnici ili korisnici poslovnih prostora u kojima se vrše-pružaju ugostiteljske usluge sa pripremom ili usluživanjem hrane sa roštilja, pekača ili drugih sličnih uređaja ne smiju uključivati cijevi za odvodnju dima ili pare u postojeće ventilacione otvore ili druge otvore unutar ili van toga prostora.

Vlasnici ili korisnici poslovnih prostora u kojima se vrše-pružaju ugostiteljske usluge sa pripremom ili usluživanjem hrane sa roštilja, pekača ili drugih sličnih uređaja moraju imati izgrađen dimnjak za odvodnju dima ili pare u skladu sa propisima iz oblasti građenja, a u slučaju ne postojanja izgrađenog dimnjaka za odvodnju dima ili pare, izgradnju istog će svojim rješenjem naložiti građevinski inspektor.

Radove na održavanju vanjskih dijelova zgrada, poslovnih prostora i drugih objekata neophodno je preduzeti ako spoljni dijelovi zgrade/objekta nisu u funkcionalnom i urednom stanju, odnosno nisu omalterisani, okrećeni, ofarbani, ako su oštećeni i zaprljani, ispisani grafitima, skloni padu i sl. i u drugim slučajevima kada spoljni dijelovi zgrada narušavaju opšti estetski izgled.

Radove iz prethodnog stava ovog člana obavljaju vlasnici-korisnici zgrade o svom trošku, a slučaju neispunjavanja navedenog Komunalni inspektor rješenjem će naložiti izvođenje radova u određenom roku, ne dužem od 6 mjeseci.

Član 20.

Ako se rušenjem ili bilo kakvim izvođenjem radova nekog objekta ili dijela objekta ili zgrade otkriju zidovi tog ili susjednih objekata, otkriveni dio susjednog objekta izvođač radova ili investitor mora popraviti i uskladiti sa postojećim izgledom objekta u tehničkom, funkcionalnom, svrsishodnom i estetskom smislu.

Ako se na postojećoj zgradi/objektu izvode građevinski radovi kojima se mijenja horizontalni ili vertikalni gabarit zgrade, investitor radova dužan je da uredi (premaže fasadnim premazom) fasadu cijelog objekta u roku od 30 dana po završetku građevinskih radova.

Član 21.

Zabranjeno je na vanjskim dijelovima zgrada/objekata kao što su balkoni, lođe, terase i sl., gomilanje starih stvari, ostataka namještaja i sličnih predmeta koji narušavaju estetski izgled zgrade/objekata.

Zabranjeno je na vanjskim dijelovima zgrada/objekata okrenutim neposredno frekventnim javnim površinama, vješati ili izlagati rublje, posteljenu, tepihe i slično čime se narušava vanjski izgled zgrada/objekata.

Sa prozora, balkona, lođa-terasa, kao i drugih dijelova zgrada/objekata, zabranjeno je istresanje krpa, tepiha i slično, bacanje smeća, raznih predmeta, prosipanje tečnosti ili na bilo koji drugi način prljanje zgrada/objekata ili javne površine ili prolaznika.

Član 22.

Prilikom postavljanja klima uređaja na vanjske dijelove zgrade/objekta mora se regulisati odvodnja vode iz vanjske jedinice klima uređaja tako da se voda ne izljeva na javnu površinu i ne ometa prolaz pješaka ili motornih vozila, ne oštećujući olučnu cijev.

Na fasadama zgrada/objekata koje su neposredno okrenute prema glavnim ulicama (glavna fasada), zabranjeno je postavljanje spoljašnjih jedinica klima uređaja, satelitskih antena, građenje ili postavljanje drugih uređaja ili naprava (dimnjaka, odvodnih cijevi i sl.).

Ako se vanjska jedinica nalazi na glavnoj fasadi komunalni inspektor će naložiti dislociranje iste na odgovarajuće mjesto.

Ukoliko objekat ima potrebu za klima uređajem, a nema mogućnosti da dislocira (postavi) vanjsku jedinicu prema uslovima iz prethodnog stava ovog člana, obavezno je instaliranje rashladnog uređaja koji ne sadrži vanjsku jedinicu.

Član 23.

Vlasnici i korisnici poslovnih prostora dužni su da izloge, izložbene ormariće i druge uređaje za izlaganje robe, koji su okrenuti prema javnoj površini, izrade tako da budu usklađeni sa izgledom zgrade i okoline.

Stakla i okviri na izlozima moraju se redovno čistiti i održavati.

Nije dozvoljeno lijepljenje po izlozima oglasa ili drugih obavještenja građanima. Predmeti u izlozima moraju biti izloženi stručno i atraktivno, vodeći računa o njihovom čestom preuređivanju i svečanoj dekoraciji u dane praznika i značajnijih kulturnih manifestacija. Bez posebnog odobrenja Službe za prostorno nije dozvoljeno izlaganje robe izvan poslovnih prostorija na javnim površinama, kao ni vješanje na vrata, prozore ili na fasadu poslovnih prostorija.

Izlog se mora adekvatno osvijetliti za svo vrijeme kada je uključena i javna rasvjeta.

Vlasnik odnosno korisnik poslovnog prostora koji izvodi građevinsku rekonstrukciju ili adaptaciju poslovnog prostora ili izloga dužan je da isto izvede na način koji ne narušava vanjski izgled i režim korištenja objekta kao i susjednih objekata te da prethodno pribavi odobrenje Službe za prostorno.

2.2.1. Uređenje ograda, vrtova, voćnjaka i sličnih površina uz javne površine

Član 24.

Ograde uz javne površine moraju biti izgrađene tako da se uklapaju u okolni izgled naselja, u pravilu od ukrasne živice, te ne smiju biti izvedene od bodljikave žice, šiljaka i slično. Bodljikava žica, šiljci i slično mogu se postaviti kao dopuna postojeće ograde samo iznad visine od 190 cm i to tako da ne smeta prolaznicima i da po svome položaju ne predstavlja opasnost od ozljeda kod normalnoga prolaza.

Član 25.

Postavljanje bilo koje vrste ograda ili potpornih zidova odobrava se rješenjem Službe za prostorno.

Određba člana 19. stav.7 ove Odluke odgovarajuće se primjenjuje i na održavanje i popravljjanje ograda.

Vrata i kapije uličnih ograda ne smiju se otvarati prema ulici.

Član 26.

Vrtove, voćnjake i druge slične površine (ograđene i ne ograđene) te ograde, kao i ne izgrađena građevinska ili druga zemljišta u privatnom vlasništvu uz javne površine, vlasnici i korisnici moraju držati urednim i funkcionalnim, kako iste ne bi narušavali opći izgled ulice/naselja.

2.2.2. Privremeno zauzimanje javnih površina

Član 27.

Pod privremenim zauzimanjem javne površine smatra se: postavljanje pokretnih naprava kao što su tipski ili drugi kiosci od lako prenosivih materijala, nadstrašnice, tende, štandovi, odnosno klupe i kolica za prodaju raznih artikala, ledenica, hladnjaka, ugostiteljskih i sličnih prikolica, naprava za igračke, automata, peći i naprava za pečenje, spremišta za priručni alat i materijal, pozornica i sličnih naprava, stolova, stolica, izložbenih ormarića, raznih vrsta naprava koje se postavljaju ispred ugostiteljskih, zanatskih i drugih radnji (predmeti koji služe za uređenje izloga, tende i sl), odnosno njihovoj neposrednoj blizini, ljetnih i zimskih bašti posebno ili uz objekat, raznih vrsta naprava koje se postavljaju ispred šatora povodom raznih manifestacija, naprava u svrhu djelatnosti cirkusa, luna parkova, zabavnih radnji, automobila kao prezentacije ili prodaje na javnim površinama ili na površinama koje neposredno graniče sa javnom površinom, promocija ili kao lutrijskih dobitaka, automobila u mirovanju u svrhu prodaje postavljenih na javnim površinama ili na površinama koja neposredno graniče sa javnom površinom, čuvarskih montažnih i drugih kućica, garažnih objekata sa ili bez armirano-betonske podloge ukoliko ti objekti nisu trajno vezani za tlo (u skladu sa građevinskim standardima) i drugih sličnih objekata i naprava (u daljem tekstu: privremeni objekti).

Privremenim zauzimanjem javnih površina smatra se i privremeno postavljanje plakata.

Član 28.

Privremeno zauzimanje javnih površina odobrava Služba za prostorno izdavanje rješenja i propisivanjem osnovnih uvjeta.

Rješenje iz prethodnog stava može se izdati na osnovu pojedinačnog zahtjeva zainteresovanog subjekta ili na osnovu javnog poziva ili licitacije ili Programa utvrđivanja lokacija za zauzimanje javnih površina kojeg donosi Općinski načelnik po prijedlogu Službe za prostorno.

Program iz prethodnog stava sadrži detaljno označene površine na kojima se može vršiti privremeno zauzimanje, minimalne urbanističko- tehničke uvjete i druge elemente potrebne za izdavanje rješenja kojim se odobrava zauzimanje javne površine.

Član 29.

Rješenjem kojim se odobrava zauzimanje javne površine određuje se lice kome se odobrava zauzimanje javne površine, detaljna oznaka i veličina lokacije koja se odobrava, namjena, vrsta objekta, vremenski period na koji se odobrava zauzimanje, visina naknade i drugi elementi.

Privremeno zauzimanje javne površine može se odobriti najduže za jednu godinu.

Naknada za privremeno zauzimanje javne površine određuje se Odluka o visina naknade za privremeno zauzimanje javne površine, koju donosi Općinsko vijeće na prijedlog Službe za prostorno.

Član 30.

Izuzetno, zauzimanje javne površine na osnovu pojedinačnih zahtjeva odobrit će se i u slučaju ako se radi o javnom okupljanju (predizborni mitinzi-kampanje, organizirani protestni skupovi, praznici ili manifestacije i slično).

Jednokratno zauzimanje javne površine do 1,00 m² u svrhu prikupljanja donacija za liječenje bolesnih osoba, promovisanje javnog zdravstva, higijene, bezbjednosti, komunalnog reda, volonterizma i drugih općekorisnih i humanitarnih akcija može se odobriti bez naknade, po prethodnoj najavi komunalnoj inspekciji i uz obavezu poštivanja javnog reda i mira i komunalnog reda.

Član 31.

Privremeno zauzete površine, neovisno od uvjeta utvrđenih u urbanističkoj saglasnosti, moraju ispunjavati slijedeće uslove:

- Prostor koji ostaje za pješake ne smije biti uži od 1,5 metara,
- Udaljenost eventualno postavljenih prepreka (žardinjera, vazni, stubića i sl.) od ruba ceste ili ulice ne smije biti manja od 1,00 m, a iste (prepreke) se uračunavaju u ukupno zauzetu površinu,
- Površine na kojima se nalaze ventilacioni, kanalizacioni otvori i uređaji za odvodnju atmosferskih i oborinskih voda i slično, moraju ostati slobodne,
- Visina prepreke (žardinjera, vazni, stubića i sl.) ne može biti veća od 1,00 metara,
- Ukoliko se privremeno zauzeti prostor nalazi djelimično ili u cijelosti na javnoj zelenoj površini, površina se mora zaštititi montažno-demontažnom podlogom, i ukloniti poslije isteka odobrenja,
- Po proteku vremena određenog u odobrenju za zauzimanje javne površine, mora se ukloniti sve što je bilo u njenoj funkciji, a površina se mora privesti prvobitnoj namjeni (sanirati) u roku od 24 sata od dana proteka vremena, odnosno isteka roka o trošku korisnika,
- Postavljanje slobodnostojeće tende kao način zaštite od sunca i kiše može se izvršiti isključivo pod uvjetima utvrđenim u urbanističkoj saglasnosti,
- Postavljanjem objekata ne smije se spriječiti ili otežati korištenje zgrada ili drugih objekata i ugrožavati bezbjednost saobraćaja vozila i pješaka,
- Postavljanje objekata u blizini raskrsnice mora odgovarati bezbjednosti saobraćaja i ne smije svojim položajem smanjiti preglednost i odvijanje saobraćaja (zaklanjati signalizaciju i slično).
- Objekti se mogu postavljati samo na mjesta na kojima neće dolaziti do suviše buke, uznemiravanja građana, prljanja javne površine i ometanja saobraćaja, te na kojima se neće umanjiti estetski opći izgled tog mjesta.

Član 32.

Korisnici javnih površina dužni su se u svemu pridržavati uvjeta određenih u odobrenju o zauzimanju javne površine.

Korisnici su dužni objekte, kao i neposrednu okolinu držati u čistom i urednom stanju, a za reklamiranje artikala koje nude ne smiju koristiti okolne objekte i površinu.

U slučaju zauzimanja javne površine organizator javnog okupljanja dužan je obezbijediti vanredno čišćenje javne površine i redovno čistiti i održavati javnu površinu na kojoj se javno okupljanje organizira.

Ukoliko korisnik privremeno zauzete javne površine u roku od 7 dana od dana pravosnažnosti rješenja kojim se odobrava privremeno zauzimanje javne površine, svoju obavezu plaćanja ne ispuni, dostavljanjem dokaza o uplati određenog iznosa u skladu sa izdatim rješenjem Službi za prostorno, ista će protiv korisnika pokrenuti sudski postupak za prinudnu naplatu dugovanja putem općinskog pravobranilaštva.

Korisniku koji neuredno izmiruje svoju obavezu plaćanja, odnosno ukoliko nije izvršio uplatu određenog iznosa za korištenje javne površine po prethodno izdatom rješenju, neće se dozvoliti privremeno zauzimanje javne površine, odnosno neće se izdati rješenje, dok ne izmiri sve prethodne obaveze za zauzimanje javne površine.

Korisniku koji ima evidentiranih neplaćenih kazni po ovoj Odluci, a koje su zavedene u registru novčanih kazni u Službi za finansije, inspeksijske poslove i opću uptavu što se utvrđuje službenim putem prilikom provođenja postupka za donošenje rješenja o privremenom zauzimanju javne površine, neće se dozvoliti privremeno zauzimanje javne površine dok iste ne izmiri.

2.2.3. Izvođenje građevinskih radova na javnim površinama i površinama koje neposredno graniče sa javnom površinom

Član 33.

Građevinski radovi na javnim površinama i površinama koje neposredno graniče sa javnom površinom mogu se izvoditi samo po pribavljenom odobrenju Službe za prostorno.

Pri obavljanju građevinskih radova na gradilištima, izvođači su dužni poduzimati slijedeće mjere za sprečavanje prljanja i ugrožavanja javnih površina:

- ograditi gradilište i postaviti odgovarajuće znake upozorenja u skladu sa propisima ograđenju,
- očistiti javne površine oko gradilišta od svih vrsta građevinskog i drugog materijala, blata i slično, a čije je taloženje na javnim površinama posljedica izvođenja radova,
- polijevati trošni materijal kako bih se spriječilo stvaranje blata i prašine,
- čistiti ulične slivnike u neposrednoj blizini gradilišta,
- deponovati građevinski materijal u okviru gradilišta tako da se ne ometa saobraćaj, slobodno korištenje infrastrukture, prolaznike i dr., odnosno da se materijal ne raznosi po javnim površinama,
- prati i čistiti vozila prije njihovog izlaska sa gradilišta, te polijevati i prati prilazne puteve do gradilišta.

Po potrebi, a prilikom izvođenja većih građevinskih radova, na osnovu zahtjeva Službe za prostorno, Služba za privredu može posebnim aktom odrediti ceste ili ulice za odvoz i dovoz materijala.

Kod izvođenja većih građevinskih radova izvođač je dužan Službi za prostorno dostaviti plan uređenja i organizacije gradilišta na uvid i ovjeru.

Svako izvođenje građevinskih radova na javnim površinama koje neposredno graniče sa javnom površinom mora se prijaviti nadležnoj inspekciji, najkasnije tri dana prije početka izvođenja radova, osim u izuzetnim slučajevima ukoliko se radi o puknućima instalacija javnih preduzeća koje upravljaju tim instalacijama, s tim da se u tim slučajevima izvođenje radova prijavljuje nadležnoj inspekciji odmah po saznanju za puknuće.

Član 34.

Za istovar, smještaj i utovar građevinskog materijala, podizanje skela, polaganje tračnica za kran i druge građevinske mašine, te popravke vanjskih dijelova zgrade/objekata i slične građevinske radove, može se u skladu sa propisima o bezbjednosti saobraćaja privremeno koristiti javna površina ili neizgrađeno građevinsko zemljište najduže 24 sata, uz obavezu dovođenja javne površine u prvobitno stanje i saniranje eventualnih oštećenja.

Član 35.

Odobrenje za korištenje javne površine za radove iz prethodnog člana na zahtjev izvođača radova ili investitora, izdaje Služba za prostorno.

Odobrenje za korištenje javne površine za radove iz prethodnog člana na zahtjev izvođača radova ili investitora, izdaje Služba za prostorno, uz prethodno pribavljeno mišljenje Službe za privredu ili Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okolice Ze-do kantona, ukoliko se privremeno zauzima i javna saobraćajna površina.

Uvjeti i način istovara i smještaja građevinskog materijala, deponovanja, mjere bezbjednosti, rok važenja odobrenja, način održavanja deponije materijala, osiguranje prohodnosti trotoara, ceste i ulice i drugi uvjeti utvrđuju se odobrenjem za pripreme radove koje izdaje Služba za prostorno.

Korištenjem javne površine proizilaze obaveze plaćanja naknade za korištenje zauzete površine, osim u slučajevima kada je investitor Općina Breza.

Član 36.

U slučaju da se investitor odnosno izvođač radova ne pridržava mjera navedenih u ovoj Odluci ili odobrenju, građevinska ili komunalna inspekcija u zavisnosti od vrste radova, zabranit će dalje izvođenje sve dok se uočeni nedostaci ne otklone.

Žalba izjavljena protiv rješenja o zabrani daljeg izvođenja radova ne zadržava izvršenje rješenja.

Član 37.

Ako se izvođenje radova iz bilo kog razloga na duže vrijeme obustavi, građevinska ili komunalna inspekcija u zavisnosti od vrste radova može narediti da se sa javne površine uklone predmeti kojima se ista zauzima.

Javna površina se popravilu ne može koristiti za odlaganje zemlje, štuta i drugog otpadnog građevinskog materijala, drva i slično, osim za onoliko materijala koliko se može odvesti u toku jednog dana i ne duže od 8 sati.

Član 38.

Ako se građevinski materijal odlaže uz drveće, stabla se moraju zaštititi tako da se deblo-stablo zaštititi oplatama koje ne smiju biti bliže od 15 cm od kore stabla.

Član 39.

Izvođač radova je dužan najkasnije 24 sata po završetku radova i uklanjanja opreme ili predmeta sa javne površine obavijestiti Službu za prostorno i nadležnu inspekciju da mu javna površina nije potrebna.

Komunalni inspektor će izvršiti pregled zauzete površine te ako se ustanovi da postoji oštećenje, donijeti rješenje o obavezi dovođenja zauzete površine u prvobitno stanje ili saniranje i drugim neophodnim mjerama.

Bez zapisnika nadležnog inspektora o prijemu javne površine nakon završetka izvođenja radova ne može se izdati upotrebna dozvola za objekat.

Član 40.

Za istovar drva, uglja i sličnih materijala, te za piljenje i cijepanje drva, prvenstveno se koriste dvorišta zgrada/objekata, a samo u slučaju da ne postoji mogućnost korištenja dvorišta, dozvoljeno je da se potrebni dio javne površine privremeno upotrijebi u ove svrhe, ali isključivo na način da se time ne ometa saobraćaj vozila i kretanje i bezbjednost pješaka.

Ogrijevni i sl. materijal mora se ukloniti sa javne površine najkasnije u roku od 8 sati, a upotrijebljena površina se mora očistiti i oprati, a eventualna oštećenja sanirati. Cijepanje drva, razbijanje uglja i slični radovi na javnim površinama nije dozvoljeno.

Član 41.

Izvođači građevinskih radova dužni su višak zemlje iz iskopa i otpadni građevinski materijal odlagati za tu svrhu predviđena odlagališta-deponije.

Pri iskopu se mora odvojiti plodna zemlja-humus i odvoziti na posebnu deponiju plodne zemlje koju će odrediti Služba za prostorno uređenje.

Neplodna zemlja iz iskopa i otpadni građevinski i drugi materijal odlagat će se na površinu koju će svojim aktom odrediti Služba za prostorno uređenje.

Do odlagališta iz prethodnog stava, prilaz mora biti izgrađen tako da spriječava iznošenje blata i zemlje na javne saobraćajne površine.

Član 42.

Izvođač građevinskih radova prilikom odlaganja zemlje i otpadnog građevinskog materijala dužan je pridržavati se uputa o načinu odlaganja materijala koje daje upravljač odlagališta i platiti utvrđenu naknadu.

Član 43.

Zabranjeno je odlagati zemlju i otpadni materijal izvan odlagališta predviđenih za tu svrhu.

Zemlju i otpadni građevinski materijal, odložene izvan predbiđenih odlagališta, uklonit će se u postupku administrativnog izvršenja komunalnog inspektora, a o trošku prekršioca.

2.3. Saobraćajne površine

Član 44.

Redovno i vanredno uređenje i održavanje javnih saobraćajnih površina u nadležnosti je Službe za privredu, te Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okolice Zedo kantona (kao upravitelja) ili drugog pravnog lica kome je ugovorom povjerena ta nadležnost.

Redovno i vanredno uređenje i održavanje saobraćajnih površina koje nemaju status javnih saobraćajnih površina (industrijske ceste, privatni putevi i sl.) u nadležnosti je pravnog ili drugog lica koje je evidentiran kao korisnik – posjednik (kao upravitelj) tih površina.

Vanredno čišćenje javnih saobraćajnih površina vrši se po odluci Općinskog načelnika ili po rješenju komunalnog inspektora.

Vanredno čišćenje javnih saobraćajnih površina može se odrediti kada zbog vremenskih nepogoda ili sličnih događaja javna saobraćajna površina bude prekomjerno zaprljana kao i kada je iz drugog razloga javne saobraćajne površine potrbno očistiti.

Član 45.

Javne saobraćajne površine čiste se, u pravilu, ručno i mašinski, danju, a čiste se i peru se samo u ranim jutarnjim satima, najkasnije do 06.30 sati.

Asfaltirane, pokockane, betonirane i popločane javne površine ne smiju se prati ako je vanjska temperatura zraka niža od 5°C ili ako je javna površina prekrivena susnježicom, snijegom ili ledom.

Član 46.

Vlasnik ili korisnik sportskih i rekreacionih objekata, zabavnih parkova ili igrališta, organizator javnih skupova, javnih priredbi i zakupac javnih površina koji ih povremeno koriste, obavezni su osigurati čišćenje površina koje služe kao pristup objektima ili za postavljanje objekata, tako da te površine budu očišćene u roku od 8 sati po završetku priredbe, odnosno vremena korištenja objekta.

Član 47.

Zabranjeno je svako prljanje, kao i crtanje, štampanje i reklamiranje na javnim saobraćajnim površinama kojim se može utjecati na bezbijednost saobraćaja.

Član 48.

Vozila koja učestvuju u saobraćaju ne smiju prijeti javne površine.

Vozila koja prevoze tekući ili rastresiti materijal moraju biti ispravna kako se iz njih ne bih prosipao teret.

Vozila koja prevoze pijesak, zemlju, papir, sijeno, slamu, piljevinu, lišće, drva i druge rastresite materijale, moraju biti prekrivena ceradom ili na drugi način osigurana, da materijal koji prevoze ne prosipaju po javnim saobraćajnim površinama.

2.3.1. Odvodnja atmosferskih voda sa saobraćajnih površina

Član 49.

Objekte i sisteme za odvodnju atmosferskih i drugih otpadnih voda sa javnih saobraćajnih površina održava Službe za privredu, te Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okolice Ze-do kantona (kao upravitelja)

Zabranjeno je nenamjensko korištenje objekata i sistema za odvodnju.

Otvorene slivničke kanale za odvodnjavanje atmosferskih voda uz saobraćajnice i objekte i sisteme za odvodnju zabranjeno je premoštavati bez odobrenja Službe za privredu, te Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okolice Ze-do kantona (kao upravitelja).

Član 50.

Svi objekti i uređaji za odvodnju i druge slične građevine (u daljem tekstu: otvori) kao što su (šahtovi, okna i slivnici) na javnim saobraćajnim površinama moraju se izvoditi (graditi) prema važećim propisima i standardima, te redovno održavati u ispravnom i funkcionalnom stanju.

O održavanju i uređenju otvora i prostora oko tih otvora u širini 1,00m oko tog otvora za

vodovod, individualnu kanalizacionu mrežu, električnu, telefonsku i drugu instalaciju i komunalnu instalaciju obavezno se brine preduzeće, odnosno pravno ili fizičko lice koje te otvore koristi.

Član 51.

Svi otvori moraju biti zatvoreni poklopcima na kojima trebaju, po pravilu, biti sigurnosni zatvarači.

Poklopci moraju biti uređeni i izrađeni na način da se izbjegne klizanje pješaka ili vozila i lom poklopca.

Dotrajali i ishabani poklopci moraju se redovno mijenjati.

U vrijeme izvođenja bilo kakvih radova u otvorima i oko tih otvora, te objekata i uređaja za odvodnju isti se moraju ograditi posebnim pregradama tako da sprečavaju prilaz prolaznicima ili vozilima i obilježiti vidljivim znacima upozorenja (tablama upozorenja), te po završetku radova moraju se propisno zatvoriti.

Za svu štetu pričinjenu trećim licima u vezi ne postupanja po odredbama ove odluke, a radi izvođenja radova na i oko otvora, odgovara preduzeće, odnosno pravno ili fizičko lice koje te otvore koristi.

2.3.2. Zimsko održavanje

Član 52.

Snijeg i led uklanjaju se sa javnih saobraćajnih površina, kao i sa krovova zgrada/objekata uz javne saobraćajne površine.

Snijeg sa javnih površina počinje se uklanjati kad dostigne visinu od 5 centimetara, a ako pada neprekidno mora se uklanjati više puta.

Led sa javnih površina uklanja se čim nastane.

Snijeg i led sa krovova zgrada/objekata uklanjaju se kad postoji mogućnost da se odrone i ugroze bezbjednost prolaznika i zgrade.

Član 53.

Uklanjanje snijega i leda sa javnih saobraćajnih površina (lokalih i nekategorisanih cesta) određuje se Ugovorom o zimskom održavanju zaključenim najkasnije do 15. oktobra za nastupajuću zimsku sezonu.

Održavanje, odnosno uklanjanje snijega i leda sa gradskih ulica, trotoara, parkinga ukoliko općina koristi i upravlja tim parkinzima, stepeništima, te prilazima zgradama javnih ustanova i preduzeća, u nadležnosti je Općine Breza koje ove poslove može povjeriti nadležnom komunalnom preduzeću zaključenjem ugovora, ili nekom drugom pravnom licu.

Zavod je dužan obezbijediti stalni nadzor nad izvođenjem ovih poslova i odgovoran je za realizaciju tih poslova.

Padavine snijega preko 50 centimetara smatraju se elementarnom nepogodom i njihovo uklanjanje vrši se po posebnim propisima.

Član 54.

Za uklanjanje snijega i leda sa javnih saobraćajnih površina odgovorno je nadležno preduzeće u skladu sa ugovorom o zimskom održavanju.

Za uklanjanje snijega i leda sa krovova poslovnih zgrada odgovorno je preduzeće ili druga pravna i fizička lica koja su korisnici poslovnih prostora u tim zgradama.

Za uklanjanje snijega i leda sa krovova zgrada odgovorni su vlasnici ili korisnici stanova, odnosno upravitelj ukoliko je imenovan ili postavljen za tu zgradu.

Za uklanjanje snijega i leda sa parkinga, tržnica/otvorenih pijaca, sportskih objekata, autobuskih stajališta i sličnih prostora odgovorno je pravno lice koje upravlja tim površinama ili se njima koristi, odnosno pravno ili fizičko lice kojem je povjereno održavanje ovih površina.

Za uklanjanje snijega i leda sa prostora uz zgrade/objekte, odgovorni su vlasnici zgrada/objekata, odnosno vlasnici ili korisnici stanova i poslovnih prostorija u zgradi/objektu, odnosno upravitelj ukoliko je imenovan ili postavljen za tu zgradu/objekat.

Izuzetno, za uklanjanje snijega i leda sa trotoara ispred ugostiteljskih i trgovačkih objekata odgovorni su vlasnici, odnosno korisnici tih objekata.

Za uklanjanje snijega i leda sa pločnika i drugih površina uz kioske i pokretne uređaje, odgovorni su vlasnici odnosno korisnici kioska i pokretnih uređaja.

Član 55.

Javne saobraćajne površine mogu se, radi sprečavanja nastanka leda, posipati odgovarajućim materijalom.

Ceste i ulice koje imaju slivnike za odvodnju oborinskih voda i kanalizacione šahtove, odnosno koji su izgrađeni od asfalta, betona ili kocaka ne smiju se posipati materijalom granulacije veće u prečniku od 8 milimetara.

Javne saobraćajne površine i druge površine uz drvorede ne smiju se posipati solju ili drugim hemijskim sredstvima.

Član 56.

Zabranjeno je:

1. iznošenje i gomilanje snijega iz dvorišta, bašta i drugih slobodnih površina na ulice i trotoare ukoliko se onemogućava normalno kretanje vozila ili pješaka,
2. bacanje snijega ispred zgrada na saobraćajne površine i trotoare, ukoliko se onemogućava normalno kretanje vozila ili pješaka,
3. zatvaranje snijegom i ledom slivnika i šahtova,
4. deponovanje većih količina snijega i leda na javne zelene površine,
5. sankanje i klizanje na javnim saobraćajnim površinama i na zaleđenim vodenim površinama.

Član 57.

Pri uklanjanju snijega i leda ne smiju se oštećivati površine sa kojih se vrši uklanjanje, niti objekti i nasadi na tim površinama.

Lice koje ošteti površine, objekte i nasade na površinama, dužno je da ih dovede u prvobitno stanje, odnosno sanira.

2.4. Javne zelene površine i rekreacione površine

Član 58.

Pod održavanjem i uređenjem zelenih javnih i rekreacionih površina smatra se: obnova uništenog i dotrajalog biljnog materijala, sječa i uklanjanje sasušenih grana i stabala, orezivanje i obnova stabala i grmlja, okopavanje bilja, košenje trave, đubrenje i prihranjivanje biljaka, uklanjanje otpadnog granja, lišća, trave, papira i drugih otpadaka, održavanje posuda sa ukrasnim biljem, preventivno djelovanje na sprečavanje biljnih bolesti, uništavanje biljnih štetočina, te kontinuirano provođenje zaštite zelenila, održavanje, uređenje i sanacija pješačkih staza, parkovskog mobilijara i druge opreme na javnim zelenim površinama u ispravnom stanju, postavljanje zaštitnih ograda od prikladnog materijala, odnosno sadnja živice na mjestima ugroženim od uništavanja, obnavljanje, a po potrebi rekonstrukcija i sanacija javne zelene površine, skidanje snijega sa grana, održavanje dječijih igrališta, zalijevanje biljaka u sušnom periodu i ostale radnje neophodne da bi zelene površine služile svrsi, kao i drugi radovi na čišćenju, odstranjivanju, održavanju, razvoju, uređenju, te dovodenju u prvobitno stanje i sanaciji javnih zelenih površina i poslovi utvrđeni u Programu održavanja javnih zelenih površina.

Član 59.

Javne zelene površine moraju se održavati u skladu sa utvrđenim Programom održavanja javnih zelenih površina.

Program održavanja javnih zelenih površina za svaku narednu godinu donosi Općinsko vijeće na prijedlog Službe za prostorno nakon usvajanja Budžeta za narednu godinu, a najkasnije do 15. marta tekuće godine.

Održavanje javnih zelenih površina u nadležnosti je Općine Breza.

Poslove održavanja i uređenja zelenih površina koje se nalaze na zemljištu u privatnom vlasništvu, a koje graniči uz javne površine dužni su da obavljaju vlasnici ili korisnici tih zemljišta.

Izuzetno, održavanje i uređenje javnih zelenih površina, ukoliko iste služe vlasniku ili korisniku zemljišta koje je u privatnom vlasništvu i koje graniči sa tom javnom zelenom površinom u nadležnosti i obavezi je vlasnik ili korisnik privatnog zemljišta koje graniči sa javnom zelenom površinom u širini parcele koja je u privatnom vlasništvu, a sve do prve vidne granice na javnoj zelenoj površini (ceste, trotoara, ivičnjaka, bankine ili drugog objekta ili naprave).

2.4.1. Sječa i potkresivanje stabala

Član 60.

Zabranjena je sječa i potkresivanje stabala.

Izuzetno, za redovnu sječicu i potkresivanje stabala na javnim površinama nadležana je Služba za prostorno.

Za sječicu i potkresivanje stabala na zemljištu u privatnom vlasništvu, a koje neposredno graniči sa javnim površinama nadležan je i odgovoran vlasnik ili korisnik parcele u skladu sa odredbama ove Odluke i drugim propisima.

Prije sječe stabala, ukoliko se radi o endemskim vrstama drveća, Služba za prostorno je dužan zatražiti mišljenje organa nadležnog za zaštitu endemskih vrsta biljaka.

Član 61.

Izuzetno, sječu stabala uz prethodno pribavljeno mišljenje organa nadležnog za zaštitu endemskih vrsta biljaka ili drugog lica nadležnog za upravljanje ili korištenje šuma i uslovima iz ove Odluke svojim rješenjem može narediti komunalni inspektor i to u sljedećim slučajevima:

- ako je stablo potpuno-očigledno prestalo sa vegetacijom i ne uklapa se u postojeći izgled okoline,
- ako postoji opasnost od pada stabla čime bi se ugrozila bezbjednost ljudi ili imovine,
- ako stablo svojim postojanjem i rastom (visinom) ugrožava stabilnost stambenih ili poslovnih objekata ili infrastrukturnih objekata ili svojim žilama-korijenjem bitno utiče ili može utjecati na podzemne instalacije, temelje i sl.,
- u slučajevima kada se stablo nalazi na zemljištu novoprojektovanog objekta za koje je izdato odobrenje za građenje, a radi privođenja trajnoj namjeni tog zemljišta po prethodno podnesenom zahtjevu nosioca odobrenja za građenje.
- ako stablo svojim postojanjem i vegetacijom (proizvodnjom polena) izaziva alergijske procese i narušava zdravstveno stanje stanovništva nastanjenog u njegovoj neposrednoj blizini, a što se dokazuje liječničkim nalazima oboljelih osoba.

Član 62.

Izuzetno, potkresavanje stabala se može izvršiti u sljedećim slučajevima:

- ako je stablo djelimično – očigledno prestalo da vegetira,
- ako stablo u znatnoj mjeri oštećuje stambene i poslovne objekte,
- ako stablo očigledno oštećuje instalacije komunalne infrastrukture,
- u slučajevima kad se ocijeni da stablo svojim postojanjem i rastom utječe na uvjete življenja stanara okolnih objekata,
- ako se stablo nalazi u blizini stambenih objekata tako da smeta građane u normalnom stanovanju i u većoj mjeri pokrivaju dnevno svjetlo,
- ako stablo smeta javnoj rasvjeti ili bezbjednosti saobraćaja ili pješaka,
- ako stablo zaklanja saobraćajnu signalizaciju.

Preduzeće, odnosno pravno i fizičko lice koje upravlja javnim sportskim, rekreacionim i sličnim objektima, parkovima, šumama, grobljima i sličnim površinama, obavezno je održavati javnu zelenu površinu unutar tih prostora, i oko tih prostora do prve vidne granice – prepreke, te brinuti se za njenu zaštitu i obnovu.

Član 63.

Prilikom uređivanja (betoniranja, asfaltiranja, popločavanja i slično) javnih površina i izvođenja drugih radova na javnim površinama, na kojima postoje pojedinačna stabla, ili sadnice, investitor, odnosno izvođač radova, mora ostaviti odgovarajuću obrubljenu površinu, prečnika minimalno 0,80 metara računajući od debla drveta ili sadnice.

2.4.2. Prekopavanje javnih zelenih i drugih površina

Član 64.

Prekopavanje javnih zelenih površina, kao i ostalih javnih površina, radi postavljanja, uklanjanja, izmjene i održavanja podzemnih instalacija i uređaja, može se vršiti samo uz odobrenje Službe za prostorno.

Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za prekopavanje, podnosilac zahtjeva je dužan priložiti skicu mjesta na kome će se izvoditi radovi sa naznačenjem lokacije, dužine, širine i dubine kanala koji će se kopati.

Prekopavanje javnih površina javnih zelenih površina i saobraćajnica isključivo vrši javno komunalno preduzeće, koje može ove poslove povjeriti drugom privrednom društvu putem zaključenja ugovora i koje ispunjava sve uslove iz Zakona o komunalnim djelatnostima Ze-do kantona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, u slučaju iznenadnih i očiglednih kvarova na podzemnim instalacijama, koji će trajati kraće od 24 sata, korisnik instalacija koji upravlja instalacijama može izvršiti prekopavanje radi otklanjanje kvara, s tim što je dužno odmah obavijestiti Službu za prostorno i nadležnu inspekciju i po otklanjanju kvara površinu odmah vratiti u prvobitno stanje, odnosno izvršiti sanaciju.

Ukoliko se radi o većim kvarovima čija će sanacija ili radovi trajati duže od 24 sata korisnik instalacija koji upravlja instalacijama dužan je pribaviti odobrenje Službe za prostorno u skladu sa odredbama ove Odluke kojima se reguliše izvođenje građevinskih radova.

Prije donošenja rješenja kojim se odobrava prekopavanje javnih površina, podnosilac zahtjeva je Službi za prostorno, dužan dostaviti dokaz o uplati naknade za izvođenje potrebnih radova, prema cjenovniku javnog komunalnog preduzeća.

Član 65.

Odobrenje za prekop, pored radova koji se trebaju izvoditi, određuje se slijedeće: vrijeme u kojem se radovi trebaju obavljati, rok završetka radova, rok u kojem se mora ukloniti preostali materijal, rok u kojem se ulica ili druga površina treba dovesti u prvobitno stanje, izvođač radova, ukoliko se kao investitor pojavljuje fizičko lice i tehnički uvjeti pod kojima će se izvoditi radovi.

Član 66.

Ukoliko se površina ili cesta prekopava po širini, prekopavanje se mora vršiti po etapama, tako da jedna strana uvijek bude osposobljena za odvijanje saobraćaja.

Ukoliko se radi o radovima takve prirode da se saobraćaj mora obustaviti, investitor je dužan da, zatvori ulicu, mjesto izvođenja radova označi propisanom signalizacijom i radove obavi u najkraćem mogućem roku.

Odobrenje za obustavljanje saobraćaja i druge uslove donosi Služba za privredu i nadležno Ministarstvo.

Ukoliko se vrši prekopavanje trotoara ili drugog pješačkog prelaza po širini, izvođač radova je dužan da na odgovarajući način osigura bezbijedan prijelaz pješaka preko iskopa, kao i da obezbijedi nesmetan i siguran prilaz prodavnicama, školama, autobuskim stajalištima i drugim važnijim objektima.

Član 67.

Po završetku radova subjekt kojem je odobreno prekopavanje je dužan obavijesti nadležnu inspekciju, te da javnu površinu dovede u prvobitno stanje, sanira i da ukloni nečistoće sa površine na kojoj su radovi izvođeni.

Ukoliko subjekt kojem je odobreno prekopavanje nije postupio u skladu sa stavom 1. ovoga člana Služba za prostorno, će obavijestiti nadležnu inspekciju, koja će svojim rješenjem naložiti potrebne mjere o trošku izvođača radova.

Nadzor nad izvođenjem radova prekopa na zahtjev Službe za prostorno može vršiti ovlašteno lice ispred Općine Breza.

2.4.3. Ostali radovi na javnim zelenim i drugim površinama

Član 68.

Na javnoj zelenoj površini mogu se postaviti ukrasne posude (žardinjere, saksije i sl.) i ukrasni predmeti te saditi cvijeće i ukrasno bilje u skladu sa Programom održavanja javnih zelenih površina.

Za postavljanje ukrasnih posuda, ukrasnih predmeta i sličnih predmeta na javnim zelenim površinama Služba za prostorno.

Vlasnik ukrasnih posuda, ukrasnih predmeta i sl. je obavezan iste održavati, nadopunjavati, obnavljati i čistiti, te odgovara za bezbjednost pješaka i vozila.

Član 69.

Na javnim zelenim površinama zabranjeno je uzgajanje voćaka i povrtnih biljaka i bilo kakvo njihovo obrađivanje u poljoprivredne svrhe.

Način i uvjete upotrebe zelenih površina u poljoprivredne svrhe u vanrednim situacijama propisuje Općinski načelnik.

Član 70.

Bez odobrenja Službe za prostorno na javnoj zelenoj površini zabranjeno je:

1. prekopavanje, kopanje i izvođenje drugih radova kojima se trajnije mijenja izgled javne zelene površine,
2. rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih zelenih površina,
3. ograđivanje i postavljanje bilo kakvih uređaja, objekata, naprava, reklamnih panoa i slično na javnim zelenim površinama,
4. odlaganje građevinskog materijala,
5. kampiranje i postavljanje šatora i

Na javnoj zelenoj površini zabranjeno je:

1. rezanje grana i vrhova drveća, obaranje i uklanjanje drveća, te vađenje panjeva, protivno odredbama ove Odluke,
2. rezanje i skidanje grana i vrhova sa ukrasnog drveća i bilja,
3. guljenje kore stabla, zasijecanje, zarezivanje, savijanje, kidanje, zabadanje noževa, zabijanje eksera i vijaka, stavljanje plakata na drveće i slično,
4. penjanje po drveću,
5. neovlašteno skidanje plodova sa drveća i grmlja, kidanje i branje cvijeća, vađenje cvijetnih i travnatih busenova, te kidanje grana sa grmlja i drveća,
6. neovlašteno sakupljanje i odnošenje suhog granja, kore, mladica i zakonom zaštićenog ostalog bilja,
7. uništavanje travnjaka, iskopavanje i odnošenje zemlje, humusa i biljaka,
8. napasanje životinja na javnim površinama,
9. oštećivanje i izvaljivanje stabala i grmlja,
10. oštećivanje stabala raznim materijalima prilikom gradnje, utovara, istovara i dopreme građevinskog materijala, drva, uglja i drugo,
11. ispuštanje otpadnih voda, kiselina, ulja i fekalija na javne zelene površine,
12. vožnja biciklom, motociklom, automobilom, teretnim motornim vozilom, osim ako se ta vozila kreću u svrhu održavanja javne zelene površine,
13. parkiranje i zaustavljanje vozila na javnoj zelenoj površini,
14. loženje vatre i potpaljivanje stabala,
15. rezanje, odnosno prekidanje korijena stabla,

16. pranje, čišćenje i opravka vozila na javnim zelenim površinama,
17. istovar i skladištenje raznog materijala, ogrijevnog drveta, uglja, otpadnog drveta, željeza, lima, plastike i slično, na javnim zelenim površinama, protivno odredbama ove Odluke,
18. bacanje otpadaka u bazene i fontane i oštećivanje bazena i fontana,
19. hvatanje i uznemiravanje ptica i ostalih životinja, kao i skidanje i oštećivanje gnijezda,
20. upotreba u druge namjene površina namijenjenih za dječiju igru i korištenje sprava za igru od strane odraslih osoba, kao i upotreba ovih sprava suprotno njihovoj namjeni i
21. ležanje i spavanje na parkovskim klupama, sjedenje na naslonima klupa i svako drugo nenamjensko korištenje i oštećivanje opreme i javnih zelenih površina.

Član 71.

Vozila parkirana na javnoj zelenoj površini uklonit će se i premjestiti na za to određeno mjesto o trošku vlasnika vozila.

Lice koje učini štetu na zelenim površinama svojim štetnim radnjama, obavezno je nadoknaditi pričinjenu štetu.

Stvarna šteta procjenjuje se prema hortikulturnoj vrijednosti pojedine biljke ili oštećenog objekta ili površine, a prema procjeni vještaka poljošprivredne struke.

Član 72.

Rekreacione javne površine, sportska i dječija igrališta i ostali javni sportski objekti, kao i objekti na njima moraju se održavati u ispravnom stanju.

Na površinama i objektima iz prethodnog stava moraju na vidnom mjestu biti istaknute odredbe o održavanju reda, čistoće, zaštite zelenila i slično.

Za urednost površina i ispravnost objekata brinu se pravna i fizička lica koja tim površinama i objektima upravljaju, odnosno koja se tim površinama koriste.

Upravljanje i održavanje objekata može se regulirati ugovorom sa pravnim i fizičkim licem koje ponudi najbolje uvjete na javnom konkursu.

2.5. Spomen obilježja

Član 73.

Na području općine Breza mogu se na objekte i druge površine postavljati i uklanjati ranije postavljeni spomenici, spomen-ploče, skulpture i slični predmeti.

Postavljanje i uklanjanje predmeta iz prethodnog stava vrši se na osnovu odobrenja Službe za prostorno ukoliko posebnim propisom nije drukčije određeno.

Član 74.

Ukoliko se radi o postavljanju spomen-obilježja od značaja za Zeničko-dobojski kanton, pribavlja se mišljenje nadležnog kantonalnog organa kao i saglasnost nadležnog organa za zaštitu spomenika kulture, ako se postavlja ili uklanja predmet za koji se utvrdi da ima obilježja spomenika kulture ili je spomenik kulture.

Član 75.

Kad se predmet iz prethodnog člana ove Odluke postavlja na objekat ili zemljište koji su u vlasništvu drugog fizičkog ili pravnog lica, podnosilac zahtjeva dužan je pribaviti i dokaz o riješenim imovinsko-pravnim odnosima.

Postavljeni spomenici, spomen ploče, skulpture i slično ne smiju se prljati, uništavati ili na drugi način oštećivati.

Predmet iz prethodnog stava dužan je održavati njihov vlasnik, odnosno lice po čijem je zahtjevu predmet postavljen.

Ukoliko nije poznato ili više nepostoji vlasnik, odnosno lice po čijem je zahtjevu predmet postavljan, ili se ne može utvrditi to lice, o održavanju se brine JP“Komunalno“ d.o.o.Breza.

JP“Komunalno“ d.o.o.Breza će preuzeti održavanje nad predmetom iz prethodnog stava ovoga člana po prethodno donesenoj odluci od strane Općinskog vijeća, na prijedlog Općinskog načelnika.

2.6. Autobuska stajališta i parkirališta

Član 76.

Stajališta javnog prevoza moraju u pravilu biti natkrivena i opremljena klupama. Stajališta javnog prevoza moraju se održavati u urednom i ispravnom stanju, a svako

oštećenje tih prostora mora se u najkraćem roku otkloniti.

Na stajalištima se obavezno postavljaju korpe za smeće.

Stajališta održavaju ovlaštene pravne osobe za prijevoz putnika u javnom prevozu,

odnosno Javno preduzeće kojem je povjereno održavanje javnih površina, a na njihov teret.

Član 77.

Uređenje i održavanje javnih gradskih parkirališta određuje se posebnom odlukom.

2.7. Pijačni i tržišni prostori

Član 78.

Lokacije otvorenih pijaca na teritoriji općine određuju se prostorno planskom dokumentacijom.

Izuzetno, lokaciju otvorenih pijaca na teritoriji općine i upravitelja pijace utvrđuje Općinsko vijeće na prijedlog Općinskog načelnika po pribavljenom mišljenju Službe za prostorno.

Izuzetno, privremenu lokaciju otvorenih pijaca do donošenja prostorno planske dokumentacije, i upravitelja pijace, utvrđuje Služba za prostorno u skladu sa odredbama ove Odluke koje se odnose na privremeno zauzimanje javnih površina.

U svakom slučaju za upravitelja pijace bez provođenja postupka u skladu sa odredbama ove Odluke općinski načelnik može posebnom odlukom postaviti samo javno komunalno preduzeće koje je općina osnovala za vršenje tih poslova.

Otvorene pijace na kojima se obavlja promet poljoprivrednih i drugih proizvoda, moraju biti čiste i uredne, o čemu se brine pravno ili fizičko lice kome je povjereno održavanje pijaca (upravitelj pijace).

Član 79.

Na otvorenim pijacama moraju biti postavljeni odgovarajući kontejneri i korpice za otpatke i smeće.

Upravitelj pijace je dužan osigurati ispravnost i čistoću opreme i uređaja na otvorenim pijacama.

Pijačnim redom, koji se donosi za svaku pijacu posebno, određuju se lokacije i brojevi štandova i drugih pokretnih i nepokretnih uređaja i objekata, granice pijace, radno

vrijeme, proizvodi koje je dozvoljeno prodavati na pijaci, i šematski raspored prodajnih mjesta na pijaci vrijeme dostave proizvoda na pijaci, čišćenje i odvoz smeća, visina naknade za korištenje pijace, odnosno štandova prema realnim pokazateljima i drugi elementi neophodni za rad pijace.

Pijačni red donosi upravitelj pijace, a na isti svoju saglasnost daje Općinski načelnik.

Pijačni red donosi se u roku od 15 dana od dana preuzimanja upravljanja pijacom.

Pijačni red mora biti istaknut na ulazu pijace i na drugim mjestima u zavisnosti od veličine pijace.

Upravitelj pijace dužan je pridržavati se pijačnog reda.

Član 80.

Upravitelj pijace je najkasnije u roku od 4 sata po isteku radnog vremena pijace, svakog dana, prostor pijace i prostor oko pijace dužan očistiti, oprati i urediti.

Upravitelj pijace dužan je brinuti se da se u roku od jednog sata po isteku vremena određenog za rad pijace, sa klupa, štandova i slično ukloni sva roba koja je bila izložena za prodaju.

Član 81.

Zabranjeno je korištenje drugih javnih površina izvan prostora otvorenih pijaca u svrhu prodaje ili izlaganja poljoprivrednih, prehrambenih, tekstilnih, tehničkih i drugih proizvoda bez odobrenja Službe za urbanizam.

3. POSTAVLJANJE, UREĐENJE, KORIŠTENJE I ODRŽAVANJE POKRETNIH NAPRAVA I OBJEKATA

3.1. Reklame, natpisi i izlozi

Član 82.

Zabranjeno je postavljanje reklama i natpisa van dozvoljenih mjesta, kao i ispisivanje poruka bilo kog sadržaja, a naročito na: fasadama, stalnim ogradama, potpornim zidovima, drveću, parkovskom zelenilu, stubovima saobraćajne signalizacije i ostalim stubovima komunalne infrastrukture, energetskim i drugim postrojenjima i sličnim objektima, kao i na trotoarima, te na javnim objektima koji imaju kulturnu i historijsku vrijednost, vjerskim institucijama, mostovima, spomen-obilježjima i sličnim objektima, bez odobrenja Službe za prostorno.

Član 83.

Reklame se mogu postaviti samo na osnovu urbanističke saglasnosti izdate od strane Službe za prostorno u skladu sa odredbama o privremenom zauzimanju javnih površina.

Član 84.

Kad se reklame i natpisi postavljaju na objekte ili zemljište koji su u vlasništvu drugog fizičkog ili pravnog lica, podnosilac zahtjeva dužan je uz potrebnu dokumentaciju dostaviti i saglasnost vlasnika ili korisnika objekta ili zemljišta, te izjavu da prihvata uslove iz pribavljenih saglasnosti javnih preduzeća i vlasnika zemljišta.

Član 85.

Reklame i natpisi moraju biti ispravni, čitljivi, tehnički i estetski oblikovani, uredni i jezično ispravni i ne smiju svjetlom ili zvukom ometati ostale korisnike zgrade u mirnom korištenju zgrade.

Reklame i natpisi i drugi slični objekti postavljeni na zgradi moraju biti u ispravnom stanju, tehnički i estetski oblikovani, po potrebi odgovarajuće osvijetljeni, u skladu sa izgledom zgrade i okoline.

Izlozi moraju biti usklađeni sa propisima važećih pravilnika o minimalno tehničkim uslovima za predmetne djelatnosti.

Neispravne i na drugi način neupotrebljive reklame i natpise, kao i one koje se ne mogu popraviti, ili one koje ne udovoljavaju uvjetima iz ove Odluke korisnik je dužan odmah ukloniti ili zamjeniti novim.

Svjetleći natpisi i reklame moraju biti upaljeni i usklađeni sa režimom javne rasvjete, a izlozi osvijetljeni cijele noći u skladu sa režimom rada javne rasvjete, osim u slučajevima štednje električne energije i drugim vanrednim okolnostima.

Svi izlozi moraju biti osvijetljeni sopstvenom svjetlošću odgovarajuće snage u skladu sa uvjetima iz prethodnog stava ovoga člana, s tim što izvor svjetlosti ne smije biti okrenut prema prednjoj strani izloga (ulično staklo).

Svaki kvar ili nedostatak na svjetlećem ili drugom natpisu ili reklami, korisnik mora ukloniti najkasnije u roku od 24 sata od dana nastanka kvara.

Član 86.

Reklame i natpisi se mogu postavljati u visini od najmanje 2,5 metara od nivoa pločnika, odnosno ulice, a samo izuzetno u izlozima i na manjoj visini.

Natpisi i firme postavljene bez odobrenja Službe za urbanizam, bit će uklonjene od strane vlasnika natpisa ili firme, odnosno korisnika natpisa ili firme o njegovom trošku, a po rješenju komunalnog inspektora, u roku od 24 sata.

Ukoliko vlasnik natpisa ili firme, odnosno korisnik natpisa ili firme ne postupi po rješenju komunalnog inspektora iste će biti uklonjene putem trećeg lica ili javnog komunalnog preduzeća, a u skladu sa rješenjem, odnosno zaključkom komunalnog inspektora, o trošku vlasnika, odnosno korisnika.

Član 87.

U slučaju prestanka rada ili preseljenja u drugu poslovnu prostoriju, vlasnik ili korisnik reklame ili natpisa dužan je da ih ukloni u roku od 24 sata od dana prestanka poslovanja, a mjesto gdje je bio istaknut reklamni natpis odnosno firma da dovede u prvobitno stanje ili novonastalo stanje usklađeno sa trenutnom bojom, fasadom i izgledom cijelog objekta, odnosno okolinom.

Ako vlasnik ili korisnik reklame ili natpisa ne postupi u skladu sa obavezom propisanom u prethodnom stavu, uklanjanje i saniranje u skladu sa prethodnim stavom ovoga člana izvršit će treće lice ili javno komunalno preduzeće po rješenju, odnosno zaključku komunalnog inspektora o trošku vlasnika, odnosno korisnika.

3.2. Komunalni objekti

Član 88.

Održavanje komunalnih objekata je u nadležnosti Općine Breza.

Izuzetno i ukoliko je to predviđeno ovom Odlukom ili drugim propisima, održavanje komunalnih objekata može biti povjereno javnom preduzeću ili drugom fizičkom i pravnom licu sa područja općine Breza koje je registrovano za te poslove.

Za uređenje, korištenje i održavanje komunalnih objekata pravnim i fizičkim licima može se odrediti plaćanje komunalne naknade.
Obaveza plaćanja, iznos, način obračuna i drugi uslovi propisuju se odlukom Općinskog vijeća, a na prijedlog Općinskog načelnika.

Član 89.

Javne saobraćajne površine, pješački i drugi glavni putevi na javnim zelenim površinama moraju imati javnu rasvjetu.

Javna rasvjeta mora se redovno održavati u stanju funkcionalne ispravnosti (prati, bojiti, mijenjati uništene ili oštećene dijelove, sijalice i sl.)

Član 90.

Javna rasvjeta, u pravilu svijetli cijele noći.

Vrijeme uključivanja i isključivanja javne rasvjete mora se uskladiti sa godišnjim dobom i atmosferskim prilikama.

Podešavanje vremena rada javne rasvjete vrši se automatski (forel) ili drugim posebnim uređajima kojima se može podesiti vrijeme uključivanja ili isključenja.

Posebnim aktom Općinskog načelnika u slučaju potrebe štednje električne energije, ili u drugim vanrednim okolnostima, utvrdit će se minimum potreba osiguranja javne rasvjete na području općine.

Posebnim aktom Općinskog načelnika u slučaju potrebe štednje električne energije, ili u drugim vanrednim okolnostima, može se odrediti redukcija javne rasvjete na području općine.

Član 91.

Objekti historijske i kulturne vrijednosti u pravilu moraju se osvijetliti tako da njihove arhitektonske i druge vrijednosti dolaze do punog izražaja, na način da izvor svjetlosti bude zaštićen od prolaznika.

Član 92.

Zabranjeno je oštećenje i uništavanje komunalnih objekata.

Na komunalne objekte zabranjeno je lijepljenje ili postavljanje reklama i natpisa.

Izuzetno, na komunalne objekte se mogu postavljati reklame i drugi sadržaji, izuzev lijepljenja natpisa, po prethodno pribavljenom rješenju Službe za prostorno.

Služba za prostorno će izdati rješenje za postavljanje predmeta iz prethodnog stava po postupku predviđenom ovom Odlukom o privremenom zauzimanju javnih površina.

Član 93.

Na području općine na mjestima koje odredi Služba za prostorno svojim rješenjem, postavljaju se ili izgrađuju orijentacioni planovi grada, javni satovi, fontane, skulpture, žardinjere i saksije za cvijeće, javni nužnici, javne telefonske govornice, poštanski sandučići i drugi komunalni objekti, oprema i uređaji koji služe općoj upotrebi.

Služba za prostorno će privrednom društvu koje podnese zahtjev i koje je korisnik predmeta iz prethodnog stava ovoga člana, izdati odobrenje za postavljanje predmeta iz prethodnog stava po postupku predviđenom ovom Odlukom o privremenom zauzimanju javnih površina.

Korisnik predmeta za koje je Služba za prostorno izdala rješenje za postavljanje dužan je da se brine o funkcionalnom i urednom korištenju i održavanju tih predmeta.

Član 94.

Na području općine na mjestima koje odredi služba za prostorno ili javno preduzeće koje obavlja poslove komunalne higijene, postavljaju se korpice za smeće.

Zabranjeno je postavljanje korpica za smeće na: jarbole za zastave, drveće i drugo rastinje, mjesta na kojima ometaju bezbjednost saobraćaja i druga mjesta na kojima narušavaju estetski izgled grada i naselja.

Na kopicama za smeće se postavljaju odgovarajući natpisi koji upozoravaju građane na zaštitu okoline i poštovanje komunalnog reda i higijene u općini.

Član 95.

Izuzetno od prethodnog člana, korpice za smeće, na javnim površinama i u objektima u kojima se obavlja poslovna djelatnost mogu postavljati i druga pravna i fizička lica, a na osnovu odobrenja Službe za prostorno, u kom slučaju se o njihovom održavanju brine lice koje ih je postavilo.

Član 96.

Služba za prostorno uređenje određuje mjesta na području općine na kojima se postavljaju klupe za sjedenje.

O postavljanju, održavanju i zamjeni klupa za sjedenje Općina Breza.

Član 97.

Na području općine, a na osnovu odobrenja Službe za prostorno a po zahtjevu Službe za privredu postavljaju se fontane, vodoscoci i drugi slični ukrasni objekti na mjestima gdje svojim izgledom uljepšavaju okolinu.

Javne fontane u pravilu rade od 1. aprila do 15. oktobra, a njihovo održavanje u nadležnosti je JP "Komunalno" d.o.o. Breza.

Član 98.

Na području općine, a na osnovu odobrenja Službe za prostorno postavljaju se javni nužnici.

Javni nužnici moraju biti opremljeni savremenom opremom i moraju se održavati u urednom i ispravnom stanju, te moraju raditi tokom dana najmanje u vremenu od 7 do 20 sati.

Javnim nužnicima upravlja i održava ih fizičko ili pravno lice kome je izdato odobrenje ili kome općina povjeri obavljanje ovih poslova.

Za kontrolu čistoće i druge sanitarne uslove korištenja javnih nužnika nadležan je sanitarno-komunalni inspektor u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti i odredbama ove odluke.

Član 99.

Javne telefonske govornice i poštanske sandučice uz saglasnost Službe za prostorno postavlja Javno preduzeće poštanskog saobraćaja koje je dužno iste održavati u urednom i ispravnom stanju, a kvarove i eventualna oštećenja dužno je otklanjati u roku od 3 dana od dana uočene nepravilnosti.

Član 100.

Zabranjeno je komunalne objekte i uređaje u općoj upotrebi uništavati ili na bilo koji drugi način oštećivati.

4. SKUPLJANJE, ODVOZ I POSTUPANJE SA SAKUPLJENIM KOMUNALNIM OTPADOM

4.1. Vrste komunalnog otpada, prikupljanje i odvoz komunalnog otpada

Član 101.

Komunalnim i drugim otpadom smatraju se sve otpadne materije koje nastaju kao posljedica životnih aktivnosti, a naročito:

1. otpad na javnim površinama,
2. kućni otpad,
3. krupni otpad i
4. animalni otpad.

Član 102.

Otpadom na javnim površinama smatraju se svi otpaci koji nastaju na tim površinama, bez obzira da li se radi o komunalnom ili drugom otpadu.

Kućnim otpadom, smatraju se manji čvrsti otpaci koji nastaju u stanovima, zajedničkim prostorijama stambenih zgrada, kućama, poslovnim prostorijama, garažama, dvorištima a koji se prema svojoj veličini mogu odlagati u posude za kućni otpad (kontejnere).

Kućnim otpadom ne smatraju se zemlja, otpaci i ostaci građevinskog materijala, šljaka, podrumski, dvorišni i tavanski otpad u većim količinama, kao i drugi krupni otpaci koji nastaju u procesu industrijske, zanatske, građevinske, poljoprivredne ili druge proizvodnje i slično.

Krupnim otpadom, smatraju se veći čvrsti otpaci koji nastaju u stanovima, zajedničkim prostorijama stambenih zgrada i poslovnim prostorijama, a koji se po svojoj veličini, količini ili postanku ne smatraju kućnim otpadom u smislu prethodnog člana, a naročito: kućanski aparati, pokućstvo, sanitarni uređaji, kartonska ambalaža u većim količinama ili većih dimenzija, olupine vozila i slično, te njihovi dijelovi.

Krupni otpad predstavljaju i otpaci građevinskog materijala i šuta u manjim količinama, te otpad iz individualnih ložišta i kotlovnica u kojima se koristi ugalj kao energent.

Pod pojmom animalni otpad podrazumijevaju se životinjske lešine, otpad životinjskog porijekla, a to uključuje konfiskate, sporedne nejestive nusproizvode klanja, krv koja se ne upotrebljava za daljnju preradu, životinjski proizvodi koji nisu valjani za ljudsku prehranu, otpaci iz valionica i posebno konfiskat visokog rizika goveda, ovaca i koza.

Član 103.

Na području općine Breza obavezno se organizira selektivno prikupljanje i odvoz komunalnog otpada.

Sva pravna i fizička lica kao vlasnici, odnosno korisnici stambenih ili poslovnih prostora, kao i korisnici privremeno zauzetih javnih površina na području Općine Breza, obavezno su uključena u organizovano i selektivno prikupljanje i odvoz komunalnog otpada i smatraju se vlasnicima otpada u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom FBiH.

Vlasnici otpada, odnosno sva pravna i fizička lica kao vlasnici, odnosno korisnici stambenih ili poslovnih prostora, kao i korisnici privremeno zauzetih javnih površina, dužni su plaćati naknadu na ime prikupljanja i odvoza komunalnog otpada nadležnom

javnom komunalnom preduzeću, bez prethodno zaključenog ugovora sa javnim komunalnim preduzećem.

Sva pravna i fizička lica koja obavljaju djelatnost prije dobivanja odobrenja za obavljanje određene djelatnosti ili početkom obavljanja djelatnosti dužna su priložiti Ugovor o organiziranom odvozu komunalnog otpada zaključen sa nadležnim preduzećem za odvoz komunalnog otpada ili drugi dokaz kojim se potvrđuje da su uključena u selektivno prikupljanje i odvoz komunalnog otpada.

Za prikupljanje i odvoz komunalnog otpada i reciklažu odgovorno je javno komunalno preduzeće ili drugo pravno i fizičko lice koje je registrovano za te poslove i kome je povjereno vršenje tih poslova.

Komunalni otpad sa javnih površina uklanjanja javno komunalno preduzeće čim nastane, svakodnevno po potrebi više puta, a sa ostalih površina uklanja se i odvozi u dane koje odredi javno komunalno preduzeće.

Zabranjeno je odlaganje i deponovanje komunalnog otpada na mjesta koja nisu predviđena za tu namjenu.

Zabranjeno je na bilo kakav način oštećivati posude za komunalni otpad, a naročito ulijevati u njih tekućine, bacati žeravicu ili vrući pepeo, bacati ostatke životinja, građevinski materijal, glomaznu ambalažu, dijelove kućnog namještaja i slično.

Član 104.

Naknadu za odvoz komunalnog otpada i kriterije utvrđuje Nadzorni odbor nadležnog preduzeća uz saglasnost Općinskog vijeća u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima Ze-do kantona i Zakona o zaštiti potrošača.

U cijenu koštanja organiziranog odvoza komunalnog otpada može ulaziti i cijena koštanja odvoza do deponije komunalnog otpada.

Cijena koštanja organiziranog odvoza komunalnog otpada mora biti jedinstvena za sve građane na teritoriji općine u zavisnosti da li se radi o pravnim i fizičkim licima koji obavljaju djelatnost ili fizičkim licima koji ne obavljaju djelatnost (građani).

Naknada razlike u troškovima za organizirani odvoz komunalnog otpada u zavisnosti od pređene kilometraže do udaljenijih mjesta vrši se iz drugih izvora finansiranja (finansiranje od strane viših nivoa vlasti) ili iz Budžeta Općine Breza, namjenskih sredstava za subvencioniranje troškova organizovanog odvoza komunalnog otpada a po utvrđenim kriterijima iz stava 1. Ovoga člana.

Član 105.

Komunalni otpad obavezno se razvrstava (vrši selekcija) na otpad koji se sastoji od otpadaka koji se mogu dalje korisno upotrijebiti (papir, staklo, plastika, željezo i slično) i ostali otpad.

Otpaci koji se mogu korisno upotrijebiti kao što su papir, staklo, plastika i slično, odlažu se u posebne spremnike (kontejnere) koje nabavlja, postavlja i održava javno komunalno preduzeće.

Nadležno preduzeće obezbijedit će sve neophodne uvjete za selekcionirano prikupljanje korisnog komunalnog otpada (kontejneri, posebne vrećice i sl.).

Spremnici za posebne vrste komunalnog otpada se posebno označavaju sa jasno vidljivom oznakom za koju vrstu otpadaka su namjenjeni.

Član 106.

Posude za komunalni otpad nabavlja i održava javno komunalno preduzeće.

Svaki poslovni prostor (objekat) mora biti snabdjeven posudama za otpad (kontejnerima), čiji tip i vrstu određuje javno komunalno preduzeće.

Svaki poslovni prostor (objekat) u kome se vrše-pružaju ugostiteljske usluge sa pripremom ili usluživanjem hrane ili vrši prerada ili prodaja mesa ili drugih životnih namirnica ili pružaju usluge prerade ili prodaje mesa ili drugih životnih namirnica, mora biti snadbjeven posudama za otpad (kontejnerima), čiji tip određuje nadležno javno komunalno preduzeće.

Izuzetno, više manjih poslovnih prostora (objekata) može posjedovati zajedničku posudu za otpad, a u zavisnosti od količine proizvedenog otpada, na bazi dnevne prosječne procejne proizvodnje otpada iz toga poslovnog prostora.

Za novosagrađene objekte i novootvorene poslovne prostore, posude za otpad nabavlja investitor, odnosno korisnik poslovnog prostora, a lokaciju za postavljanje određuje nadležno preduzeće.

Korisnici posuda za komunalni otpad u individualnim stambenim objektima dužni su iste prati, dezinficirati, vršiti dezinfekciju najmanje dva puta godišnje, te ih održavati u ispravnom, čistom i funkcionalnom stanju.

Član 107.

Mjesto za smještaj posuda/spremnika komunalnog otpada na javnim površinama u gradskom području na prijedlog javnog komunalnog preduzeća određuje Služba za prostorno donošenjem rješenja.

Mjesto za smještaj posuda/spremnika komunalnog otpadana javnim površinama u prigradskim naseljima i drugim naseljenim mjestima na području općine Breza određuje javno komunalno preduzeće uz saglasnost predsjednika Savjeta Mjesne zajednice.

Nadležno javno preduzeće dužno je voditi katastar - evidenciju mjesta za postavljanje posuda za odlaganje komunalnog otpada (kontejnera).

Mjesto za smještaj posuda za komunalni otpad ne može se određivati na zajedničkom stepeništu, na ulazu u zgradu/objekat, raskrscima, na saobraćajnim površinama ukoliko ometa normalnu funkciju saobraćajne površine i na pješačkim stazama ukoliko ometa normalno kretanje pješaka.

Posude za komunalni otpad i mjesto na kome se drže posude za komunalni otpad u gradskom području, nadležno preduzeće mora svakodnevno održavati u čistom i urednom stanju, prazniti, održavati u funkcionalnom stanju.

Mjesto na kome se drže posude za komunalni otpad u prigradskim naseljima i drugim naseljenim mjestima na području općine Breza, nadležno javno komunalno preduzeće mora održavati u čistom i urednom stanju, prazniti, a u skladu sa utvrđenim režimom odvoza komunalnog otpada.

Nadležno javno komunalno preduzeće dužno je da osigura sigurno, efikasno, ekonomično i selektivno prikupljanje otpada na način koji zadovoljava higijensko-zdravstvene propise.

Nadležno javno komunalno preduzeće dužno je da po potrebi obezbijedi više posuda za odlaganje komunalnog otpada (kontejnera) i da po potrebi osigura odvoz i čišćenje mjesta za odlaganje komunalnog otpada, više puta.

Član 108.

Zaposlenici koji obavljaju poslove odvoza komunalnog otpada dužni su sakupljene otpatke pažljivo odlagati u posude-spremnike tako da se iste ne rasipaju i ne prlja okolni prostor, te prikupiti rasute otpatke oko posude i pomesti okolni prostor.

Posude za komunalni otpad, moraju biti zatvorene.

Zaposlnici koji odvoze komunalni otpad dužni su pažljivo rukovati sa posudama-spremnica, tako da se smeće ne rasipa i ne prlja okolina, kao i da se posude za

odlaganje otpada ne oštećuju, a ukoliko dođe do oštećenja posuda za smeće koje su u vlasništvu korisnika usluga štetu će nadoknaditi javno komunalno preduzeće. Svako oštećenje ili prljanje prouzrokovano odvozom komunalnog otpada, zaposlenici javnog komunalnog preduzeća su dužni odmah ukloniti, te pokupiti rasute otpatke i površinu pomesti.

Nakon pražnjenja posude za otpad, zaposlenici javnog komunalnog preduzeća dužni su posude za komunalni otpad vratiti na mjesto i zatvoriti poklopac na posudi.

Otpad koji je rasut prilikom odlaganja, ili koji je nastao prilikom i do momenta odvoza otpadaka (izbačen iz posude ili vrećica za komunalni otpad od ptica, životinja i sl.), a koji se nalazi uz posudu ili u neposrednoj blizini posude (kontejnera) dužni su očistiti zaposlenici javnog komunalnog preduzeća koji odvoze otpatke, odnosno komunalni otpad.

Član 109.

Posude za odlaganje komunalnog otpada iz poslovnih prostora i individualnih stambenih objekata do mjesta određenog za sabiranje dopremaju i vraćaju vlasnici, odnosno korisnici tih prostora i objekata.

Specijalnom sabirnom vozilu za odvoz komunalnog otpada se mora omogućiti nesmetan prolaz do lokacije za smještaj posude za odlaganje komunalnog otpada.

Ispred lokacija za smještaj posude za odlaganje komunalnog otpada ne smiju se parkirati motorna vozila ili na drugi način onemogućavati pristup specijalnom sabirnom vozilu.

Ako specijalno sabirno vozilo ne može proći određenim ulicama, nadležno javno komunalno preduzeće će odmah obavijestiti nadležnu policijsku stanicu ili komunalnu inspekciju radi poduzimanja mjera u skladu sa Zakonom i ovom Odlukom.

Ako specijalno sabirno vozilo ne može proći određenim ulicama, nadležno javno komunalno preduzeće, pismenim sporazumom sa predsjednikom Savjeta Mjesne zajednice, odredit će drugo mjesto, način i uvjete prikupljanja otpada.

Član 110.

Zabranjeno je svako izbacivanje otpadaka, prebiranje i prekopavanje po posudama-spremnima za otpatke izbacivajući otpad oko posuda-spremnika.

4.2. Krupni otpad

Član 111.

Nadležno javno komunalno preduzeće dužno je minimalno četiri puta godišnje, a po potrebi više puta godišnje prikupljati i odvoziti krupni otpad.

O vremenu i načinu prikupljanja i odvoza krupnog otpada nadležno preduzeće je dužno je blagovremeno na adekvatan način obavijestiti građane putem lokalnih sredstava javnog informisanja ili putem Savjeta Mjesnih zajednica ili putem Upravitelja.

Korisnici odvoza krupnog otpada dužni su isti odložiti na određenim mjestima i u određeno vrijeme označeno u obavještenju o odvozu krupnog otpada, a koje izdaje nadležno javno komunalno preduzeće.

Član 112.

Javno komunalno preduzeće je dužno, na zahtjev i o trošku pravnog ili fizičkog lica, organizirati odvoz slijedećeg krupnog otpada: kućanski aparati, pokućstvo, sanitarni uređaji, kartonska ambalaža u većim količinama i većih dimenzija, olupina vozila i njihovih dijelova, podrumski, dvorišni i tavanski otpad, kao i drugi krupni otpaci koji

nastaju u procesu industrijske, zanatske, građevinske, poljoprivredne ili druge proizvodnje i drugi sličan otpad.

Zabranjeno je otpad građevinskog materijala i šuta, te otpad iz individualnih ložišta i kotlovnica u kojima se koristi ugalj kao energent, odlagati na javne površine, u posude za kućno i sitno smeće, korpice za smeće, postavljene na javnim površinama ili pored istih, kao i na druga mjesta koja nisu predviđena za tu namjenu.

Pravna i fizička lica, kao investitori ili izvođači radova i vlasnici krupnog otpada – otpaci

građevinskog materijala i šuta, dužni su prilikom izvođenja građevinskih radova i stvaranja navedene vrste otpada, posjedovati poseban kontejner ili posudu za odlaganje ovoga otpada, te zaključiti ugovor sa Javnim komunalnim preduzećem o njegovom odvozu.

Pravna i fizička lica, kao vlasnici građevinskih objekata u I i II zoni gradskog građevinskog zemljišta koji posjeduju individualna ložišta i kotlovnice u kojima se koristi ugalj kao energent, moraju imati poseban kontejner ili posudu za odlaganje otpada iz ložišta i kotlovnice, te zaključiti ugovor sa Javnim komunalnim preduzećem o njegovom odvozu.

Ukoliko Javno komunalno preduzeće ocijeni da je moguće i opravdano, više pravnih i fizičkih lica iz stava 4. ovoga člana mogu posjedovati zajednički kontejner ili posudu za odlaganje otpada iz individualnih ložišta i kotlovnica u kojima se koristi ugalj kao energent.

Primjerke ugovora iz stava 3. i 4. ovoga člana Javno komunalno preduzeće je dužno odmah po zaključenju dostaviti općinskoj komunalnoj inspekciji.

Komunalni inspektor može rješenjem naložiti pravnom ili fizičkom licu zaključenje ugovora iz stava 3. i 4. ovoga člana.

U tom slučaju pravno ili fizičko lice je dužno u roku od tri dana od dana izdavanja rješenja zaključiti predmetni ugovor sa Javnim komunalnim preduzećem, te jedan primjerak toga ugovora dostaviti općinskoj komunalnoj inspekciji.“

4.3. Postupanje sa sakupljenim otpadom – odlaganje i deponovanje otpada

Član 113.

Zabranjeno je nekontrolisano formiranje deponija komunalnog otpada.

Sva pravna i fizička lica na određenoj teritoriji (ulica, mjesto, naselje i sl.) čiji objekti se nalaze u neposrednoj blizini i to u krugu od 200 m² od formirane nekontrolisane deponije komunalnog otpada obavezna su očistiti formiranu nekontrolisanu deponiju komunalnog otpada na način i pod uslovima određenim ovom Odlukom.

Sva pravna i fizička lica iz prethodnog stava ovoga člana dužna su spriječiti nekontrolisano formiranje deponija komunalnog otpada, prijavljivanjem prekršilaca nadležnoj komunalnoj inspekciji.

Ukoliko se ne može utvrditi lice/a koja formiraju nekontrolisanu deponiju komunalnog otpada, smatra se da su istu formirala pravna i fizička lica čiji se objekti nalaze najbliže toj lokaciji, te snose punu odgovornost za nekontrolisano formiranje deponije komunalnog otpada.

Nadležno javno komunalno preduzeće može izvršiti čišćenje formirane deponije komunalnog otpada o trošku lica iz stava 2. i 4. ovoga člana na osnovu spiska mještana koji se pribavlja od strane predsjednika Savjeta MZ, te po zaključenju ugovora o čišćenju te deponije.

Odlaganje i deponovanje komunalnog otpada vrši se na gradsku deponiju do zatvaranja iste, a nakon toga na Regionalnu deponiju u skladu sa regionalnim pristupom i planom trajnog odlaganja otpada.

Deponiju uređuje i održava nadležno javno komunalno preduzeće.

Član 114.

Na gradskoj deponiji se po pravilu odvaja i razvrstava korisni otpad za dalju upotrebu i drugi otpad koji se ne može korisno upotrijebiti.

Za potrebe sanitarnog zatrpavanja na deponiju se odlažu odgovarajuće količine zemlje.

Član 115.

Deponije otpada moraju ispunjavati slijedeće uvjete:

1. pri određivanju namjene površine za deponije otpadaka mjerilo za određivanje je geološki sastav zemljišta, geofizički položaj zemljišta, nivo zemljišta u odnosu na nivo vodotoka u vrijeme maksimalnog vodostaja kao i udaljenost najmanje jedan kilometar od zaštitne zone vodovoda, zaštitnog pojasa od poplava, kao i područja određenih za sport i rekreaciju;
2. da nisu na mjestu u pravcu kretanja dominantnog vjetra i u odnosu na naselje;
3. da su ugrađene i snabdjevene potrebnim instalacijama i uređajima za gašenje požara i sl.;
4. da su ograđene i da imaju zaštitni pojas i pristupni put;
5. na deponijama se moraju postaviti objekti i uređaji za ličnu higijenu i zaštitu radnika zaposlenih na deponiji;
6. na deponiji nije dozvoljeno zadržavanje trećih lica, bez odobrenja;
7. zabranjeno je neovlašteno prebirati ili razgrtati otpatke, niti se otpatci smiju odvoziti sa deponije;
8. na deponiju se ne smiju dovoditi niti puštati domaće životinje, niti se smiju odlagati uginule životinje ili drugi potencijalno zarazni ili kontaminirani materijal i biološki i drugi slični otpatci koji nastaju u preduzećima.

Član 116.

Izuzetno, radi zaštite od zaraznih bolesti stanovništva, uginule i pregažene životinje za koje je posebnim propisom određen način uklanjanja sa javnih i drugih površina, nadležno komunalno preduzeće ili higijenski servis uklanja na deponiju otpada, po postupku koji zadovoljava propisane veterinarske i sanitarno-higijenske uvjete, o trošku vlasnika ili posjednika uginule životinje i način kojim se izbjegava zagađivanje okoline i prenošenje zaraznih bolesti.

5. SANITARNO-KOMUNALNO UREĐENJE

5.1. Držanje životinja

Član 117.

Radi održavanja i poboljšanja sanitarno-higijenskih uslova stanovanja i zdravijeg življenja, na području Općine Breza, zabranjeno je držanje domaćih životinja (stoke i peradi) na području centra grada Breza, koje omeđuju ulice užeg urbanog područja grada utvrđenog urbanističkim planom grada, i to: jug; Derviševića put do rijeke Stavnje, na sjever rijekom Stavnjom do potoka Crema, prugom do mosta iznad naselja Bate, ponovo rijekom do kuće Alija Ismić, obuhvatajući naselja Sutješko Polje, Orahovik, dalje putem Breza Smrekovica idući južno, obuhvatajući naselja Stara Kula i Kolonija prema bivšim zgradama GKP "Sretno" Breza, dalje granica obuhvata naselja Jasike, Vidikovac i pruža se prema domu Mahala i izlazi na regionalni put R 444.

Član 118.

U granicama užeg urbanog područja grada nije dozvoljeno držanje niti izgradnja objekata za držanje krupne, sitne stoke, peradi i poljoprivrednih mašina.

Član 119.

Na ostalom području u granicama Urbanističkog plana grada Breza, izvan užeg urbanog područja grada, mogu se držati domaće životinje unutar gospodarskih objekata, namijenjenih za držanje krupne, sitne stoke i peradi, izgrađenih u skladu sa izdatim odobrenjem za građenje.

Ovi objekti, izgrađeni u okviru domaćinstava, se grade tako da ispunjavaju sljedeće sanitarno higijenske uslove:

- da su udaljeni od stambenih objekata, javnih cesta, vodotoka i vodopskrbnih objekata minimalno 20 m i povezani na kanalizacionu mrežu,
- da se redovno čiste i održavaju, uz krećenje najmanje dva puta godišnje.
- da se pripadajuća đubrišta zatvore i natkriju, uz obaveznu izgradnju osočne jame sa vodonepropusnim zidovima, koja se redovno prazni.

Ovi objekti, izgrađeni u okviru domaćinstava, izvan granica Urbanističkog plana grada, mogu da se grade i na manjem odstojanju od susjednih stambenih objekata, ali ne manjem od 15,0 m, uz saglasnost susjeda.

Član 120.

Objekti za držanje većeg broja krupne i sitne stoke i peradi, koji su **obavezni pribaviti okolinsku dozvolu** u skladu sa Pravilnikom o pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 14/13), moraju se graditi:

- izvan naselja,
- prema odobrenju nadležnog kantonalnog/federalnog organa
- uz pribavljanje mišljenja mjesne zajednice na kojoj se gradi objekat,

ali najmanje 200 metara udaljeni od najbližeg stambenog objekta, te 50 metara od javnih cesta.

Član 121.

Zabranjeno je puštanje i napasanje životinja na javnim površinama u naseljima koja su izvan područja za koja vrijedi zabrana o držanju domaćih životinja, a posebno se zabranjuje vođenje i puštanje životinja na lokalitetu centra grada (parkovi)

Član 122.

Ukoliko se držanjem životinja ugroze susjedni korisnici objekata i ukoliko su ugroženi higijenski, sanitarni ili drugi uvjeti okolnog prostora, ili plohe rastojanja iz odredbi prethodnog stava ovoga člana, sanitarna inspekcija će rješenjem naložiti potrebne mjere ili zabraniti dalje držanje životinja i protiv prekršioca pokrenuti prekršajni postupak (izdavanjem prekršajnog naloga ili podnošenjem zahtjeva za pokretanjem prekršajnog postupka).

Član 123.

Držanje pasa i mačaka (kućnih ljubimca) uređeno je posebnim propisom.

Član 124.

Uklanjanje uginulih pasa, mačaka i drugih životinja bez vlasnika sa javnih i drugih površina vrš inadležno javno komunalno preduzeće, odnosno pravo ili fizičko lice kome je povjereno vršenje ovih poslova, kao higijenski servis.

Preduzeće, pravno ili fizičko lice kome je povjereno uklanjanje uginulih pasa, mačaka i drugih životinja, može zaključiti ugovor sa drugim preduzećem za izvršavanje tih poslova.

Uklonjene ili pregažene životinje, odvoze se sa javnih površina specijalnim vozilom i predaju ili pokopavaju na mjestu koje odredi javno komunalno preduzeće, uz nadzor veterinarskog stručnjaka ili veterinarskog inspektora.

5.2. Sanitarne mjere i održavanje vodotoka

Član 125.

Na prijedlog nadležnih organa, Općinski načelnik određuje pojedine mjesece u godini kao mjesece uređenja i poboljšanja estetskog izgleda grada i općine.

U ovim mjesecima sva pravna i fizička lica dužna su učestvovati u akcijama na uređenju i uljepšavanju estetskog izgleda grada i naseljenih mjesta, a prema Programu aktivnosti kojeg donosi Općinski načelnik istovremeno sa proglašenjem pojedinog mjeseca u godini za mjesec uređenja grada i općine.

Član 126.

U svrhu zaštite zdravlja građana tokom godine obavlja se obavezno preventivna dezinfekcija i deratizacija, a na temelju programa mjera zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti i Pravilnika o načinu obavljanja obavezne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije.

Član 127.

Obavezna sistematska preventivna dezinfekcija i deratizacija provodi se dva puta u toku godine: proljeće i jesen, a dužna su je organizirati kantonalna ministarstva nadležna za zdravstvo.

Član 128.

Plan i program izvođenja obavezne sistematske preventivne dezinfekcije i deratizacije donosi kantonalno ministarstvo nadležno za zdravstvo, na prijedlog zavoda za javno zdravstvo.

Član 129.

Obim, način, vrijeme i ostali uslovi obavljanja obavezne sistematske dezinfekcije i deratizacije utvrđuje se naredbom Općinskog načelnika o provođenju sistematske dezinfekcije i deratizacije.

Član 130.

Troškovi provođenja obavezne sistematske preventivne dezinfekcije i deratizacije na javnim površinama i objektima od općeg i zajedničkog interesa finansiraju se iz sredstava budžeta kantona i općina, a obuhvataju objekte i površine definisane u Pravilniku o načinu obavljanja obavezne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije.

Troškovi provođenja obavezne sistematske preventivne deratizacije na ostalim objektima i površinama snose vlasnici ili korisnici objekata.

Član 131.

Pravna ili fizička lica kome su povjereni poslovi dezinfekcije i deratizacije dužna su prije početka izvođenja radova obavijestiti građane putem sredstava javnog

informisanja o početku i završetku tih radova i sanitarnu inspekciju koja je obavezna vršiti nadzor nad tim poslovima.

Član 132.

U svrhu zaštite vodotoka, redovno, najmanje jedan puta u toku godine vrši se obavezno sistematsko čišćenje korita rijeke Stavnje kao i uklanjanje korova i drugog samoniklog rastinja sa obala i obalnog pojasa.

Obim, način i vrijeme izvođenja kao i ostali uvjeti obaveznog sistematskog čišćenja korita rijeka i uništavanje korova na obalama i obalnom pojasu rijeka utvrđuju se operativnim planom, koji donosi Općinski načelnik na prijedlog Službe za privredu i Službe za civilnu zaštitu.

Vanredno čišćenje korita rijeke kao i uklanjanje korova i drugog samoniklog rastinja sa obala i obalnog pojasa može svojim rješenjem naložiti vodna inspekcija, određujući obim, način i vrijeme izvođenja kao i ostali uvjeti obaveznog sistematskog čišćenja korita rijeka i uništavanje korova na obalama i obalnom pojasu rijeka.

6. UKLANJANJE NEPROPISNO ILI NELEGALNO POSTAVLJENIH OBJEKATA I PREDMETA

Član 133.

Svi nepropisno ili nelegalno postavljeni objekti, predmeti i uređaji i predmeti i uređaji na objektima i javnim površinama moraju se ukloniti (u daljem tekstu: predmeti).

Ukoliko se ne može utvrditi vlasništvo predmeta, nepoznati vlasnik ili korisnik će pismenim pozivom istaknutim na objektu i na oglasnoj ploči Općine Breza sa određenjem roka biti pozvan da predmet ukoni ili pribavi odobrenje za korištenje javne površine kod Službe za prostorno.

Ukoliko se istekom određenog roka ne postupi po pismenom pozivu predmet će se smatrati napuštenim i s istim će se postupati kao sa napuštenim stvarima.

Rješenje o uklanjanju sa rokom uklanjanja koji ne može biti kraći od tri niti duži od osam dana, donosi komunalni ili građevinski inspektor u zavisnosti od vrste predmeta.

Ako korisnik odnosno vlasnik nepropisno ili nelegalno postavljenog predmeta sam ne ukloni predmet isti će ukloniti nadležno javno komunalno preduzeće po izvršnom nalogu (zaključku) nadležne inspekcije, na svoju deponiju, o trošku vlasnika odnosno korisnika predmeta, uključujući i troškove premještanja i skladištenja (čuvanja).

Ako je prilikom prinudnog izvršenja došlo do oštećenja javne površine, u troškove koje snosi vlasnik ili korisnik predmeta uklanjanja uključuju se i troškovi dovođenja javne površine u prvobitno stanje, odnosno saniranja.

Ukoliko je u toku prinudnog izvršenja došlo do oštećenja predmeta za koji nisu odgovorni izvršioci, vlasnik ili korisnik predmeta nema pravo na naknadu nastale štete.

Deponovane predmete čuva i o njima se brine izvršenik, sve do okončanja postupka preuzimanja ili prodaje predmeta.

Uklonjene predmete vlasnici su dužni preuzeti u roku od 30 dana uz namirenje svih nastalih troškova, a u suprotnom uklonjeni predmeti će se prodati na javnoj licitaciji putem javnog poziva, radi podmirenja troškova ili putem redovnog postupka za naknadu štete pred nadležnim sudom.

7. NADZOR I MJERE ZA PROVOĐENJE KOMUNALNOG REDA

Član 134.

Provođenje komunalnog reda propisanog ovom Odlukom obavlja Općine Breza zajedno sa svojim službama, Javna komunalna preduzeća i druga lica kojima je povjereno vršenje komunalnih poslova u skladu sa odredbama ove Odluke.

Inspekcijski nadzor nad provođenjem komunalnog reda i postupanja nadležnih subjekata po odredbama ove Odluke obavlja nadležna (sanitarno-komunalna i građevinska inspekcija), svaka iz svoje nadležnosti.

Poslove kontrole komunalnog reda i pružanja pomoći nad inspekcijskim nadzorom nadležnim inspektorima obavljaju komunalno-ekološki kontrolori.

Komunalno-ekološki kontrolori moraju imati posebnu odjeću, posebnu oznaku na odjeći i posebne službene iskaznice.

Službene iskaznice nadležnim inspektorima i komunalno-ekološkim kontrolorima izdaju se u skladu sa Pravilnikom donesenim od strane Federalnog Ministarstva pravde.

Općinski načelnik može donijeti poseban Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu izdavanja službene legitimacije, odjeće i oznaka na odjeći eko redara.

U obavljanju nadzora nad provođenjem komunalnog reda nadležni inspektori i komunalno-ekološki kontrolori dužni su saradivati s Mjesnim zajednicama radi efikasnijeg obavljanja svoje službe.

Član 135.

U vršenju inspekcijskog nadzora komunalni i drugi inspektori ovlašteni su da:

- nadziru primjenu ove Odluke;
- narede obavljanje potrebnih radova ili pribavljanje potrebnih odobrenja, odnosno rješenja;
- zabranjuju obavljanje radova koji se izvode bez odobrenja nadležne općinske službe ili protivno tom odobrenju, odnosno suprotno odredbama ove Odluke;
- zabranjuju upotrebu neispravnog komunalnog objekta, uređaja ili naprave dok se ne uklone nedostaci;
- narede uklanjanje predmeta, objekata i uređaja koji su postavljeni bez odobrenja, suprotno odobrenju, odnosno suprotno odredbama ove Odluke;
- narede u saradnji sa policijskom stanicom Breza, uklanjanje napuštenih, neregistriranih, havarisanih i tehnički neispravnih vozila sa javnih površina;
- nalože preventivne, korektivne i represivne mjere;
- uđu i pregledaju poslovne prostorije radi inspekcijskog nadzora i pregleda;
- pregledaju i izuzmu potrebne predmete, robe i druga sredstva radi inspekcijskog nadzora i kontrole;
- narede potrebne analize i poduzmu određene potrebne mjere radi uočenih nepravilnosti;
- izdaju prekršajni nalog;
- podnesu zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka;
- dostave nadležnom tužilaštvu podatke za pokretanja krivičnog postupka;
- preduzimaju i druge mjere u skladu sa Zakonom.

Nadležni inspektori ovlašteni su da donose pismene i usmene naloge u obliku rješenja i zaključaka za provođenje radnji navedenih u prethodnom stavu.

Član 136.

U vršenju kontrole komunalnog reda i pružanja pomoći nadležnim inspektorima, komunalno-ekološki kontrolori dužni su i ovlašteni da:

- usmenim putem i sačinjavanjem zapisnika upozoravaju fizička i pravna lica na ponašanja koja su u suprotnosti sa odredbama ove Odluke i propisima donesenim na osnovu ove Odluke;
- obavještavaju i upoznaju komunalnog i druge inspektore o slučajevima nepostupanja po odredbama ove Odluke;
- pomažu komunalnom inspektoru i drugim inspektorima u obavljanju poslova inspeksijskog nadzora, prikupljaju neophodne dokaze, činjenice i informacije vezane za nepoštivanje odredbi ove Odluke;
- obavljaju i druge neophodne poslove i poslove koji su mu povjereni ovom Odlukom ili drugim propisima.

Član 137.

Nadležni inspektori i komunalno-ekološki kontrolori u obavljanju svojih poslova dužni su pridržavati se Zakona, ove Odluke i drugih propisa.

Nadležni inspektori i komunalno-ekološki obavljaju poslove nadzora samostalno u ime općine, postupaju i donose akte u okviru dužnosti i ovlaštenja utvrđenih ovom Odlukom i drugim propisima.

Preduzimanje mjera za provođenje komunalnog reda smatra se hitnim i od posebnog je interesa za općinu Breza.

Član 138.

Ako izvršilac prekršaja ne postupi po rješenju komunalnog inspektora, naložena radnja bit će izvršena prisilno na trošak lica koje je počinilo prekršaj.

Ukoliko lice koje je počinilo prekršaj ne namiri troškove prisilnog izvršenja isti će se isplatiti izvršiocu iz Budžeta Općine Kakanj odnosno sa pozicije tekuća budžetska rezerva ili iz sredstava komunalne naknade u roku od 60 dana od dana izvršenja, a protiv počinioca prekršaja će se pokrenuti postupak za namirenje troškova putem nadležnog suda.

Član 139.

Pravna i fizička lica dužna su nadležnim inspektorima i komunalno-ekološkim kontrolorima omogućiti nesmetano obavljanje nadzora i kontrole, a posebno pristup do prostorija objekta, zemljišta, uređaja i naprava koji su predmet nadzora, zatim dati lične podatke, kao i pružiti druga potrebna obavještenja i informacije.

Član 140.

Ako nadležni inspektori i komunalno-ekološki kontrolori u svom radu naiđu na otpor, zatražit će pomoć od nadležne Policijske uprave i drugih nadležnih organa državne uprave, koji su obavezni bez odlaganja pružiti pomoć.

Član 141.

Protiv rješenja nadležnog inspektora može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Žalba izjavljena na rješenje nadležnog inspektora podnosi se Drugostepenoj upravnoj komisiji za žalbe koju formira i imenuje Općinsko Vijeće Breza, i ne odlaže izvršenje rješenja.

8. NAKNADA ŠTETE

Član 142.

Svu štetu učinjenu na javnoj površini, objektima i uređajima koji čine njen sastavni dio ili se nalaze na njoj, učinilac je dužan popraviti uspostavom ranijeg stanja, odnosno saniranjem ili ako to nije moguće, dužan je nadoknaditi štetu.

Ukoliko izvršilac štete ne plati naknadu za učinjenu štetu, šteta će se naplatiti u sudskom postupku.

Naknada štete po pravilu mora biti stvarna (prema procijeni i cjenovniku koju utvrdi ovlašteni procjenitelj).

Ukoliko se šteta nanosi prljanjem cesta ili ulica učesnici u saobraćaju koji prekomjerno prljaju ulice ili ceste ili nanose štetu na ulicama i cestama mogu se isključiti iz saobraćaja.

Član 143.

Postupak za naknadu stvarne štete pokreće se uvijek ako nastala šteta prema procjeni prelazi iznos od 300 konvertibilnih maraka, i ako je za uklanjanje štete potrebno angažovanje trećih lica.

Član 144.

U postupku uklanjanja nepropisno i bespravno postavljenih predmeta na javnoj površini pored stvarnih troškova premještanja i čuvanja, može se naplatiti i paušalni iznos troškova i to:

- 100,00 konvertibilnih maraka za premještanje i
- 10,00 konvertibilnih maraka dnevno po kvadratnom metru predmeta za uskladištenje, odnosno čuvanje.

Paušalni iznos troškova i stvarni iznos troškova se uplaćuje na račun izvršenika i predočava nadležnoj inspekciji koja izdaje potvrdu za preuzimanje predmeta.

9. KAZNE NE ODREDBE

Član 145.

Novčanom kaznom u iznosu od 40,00 KM do 100,00 KM kaznit će se fizičko lice (obrtnik, trgovac, ugostitelj), i fizičko lice (građanin), a pravno lice, noćnom kaznom u iznosu od od 500,00 od 1000,00 za prekršaj ako:

a) na javnoj površini baca i ostavlja izvan korpica ili drugih posuda za smeće razni otpad, kao i vrši druge radnje kojima se prljaju javne površine, ostavlja i izlaže na javnim površinama predmete koji mogu uprljati ili povrijediti prolaznike, napasa stoku, vrši nuždu, i slično, (čl. 6. st. 1. t.1.,14.,15.,16);

b) ne obavlja redovno i vanredno uređenje i održavanje javnih saobraćajnih površina,(čl. 44. st. 1., 2., i 3.);

c) ako ne održava javnu zelenu površinu unutar javnih sportskih, rekreacionih i sličnih objekata, parkova, šuma, grobalja i sličnih površina i ne brine se za njenu zaštitu i obnovu, (čl. 58.);

d) ne postupa, postupa suprotno ili se ne pridržava odredbi člana 65., i 66. st.1., i 2.;

e) bez odobrenja službe za urbanizam vrši radnje navedene u članu 70. st. 1. t. 5., odnosno ako vrši radnje zabranjene članom 70. st.2. t. 13., i 16.;

- f) na rekreacionim javnim površinama, sportskim i dječijim igralištima i ostalim javnim sportskim objektima, kao i objektima na njima nisu na vidnom mjestu istaknute odredbe o održavanju reda, čistoće, zaštite zelenila i slično, (čl. 72. st. 2.);
- g) ne postupa, postupa suprotno ili se ne pridržava odredbi člana 76. i 77.;
- h) javna parkirališta i druga parkirališta ne održava i uređuje u čistom i funkcionalnom stanju i ako parkirališta koja neposredno graniče sa javnom površinom ne održava i uređuje u čistom i funkcionalnom stanju, na ulazu nema tablu sa odgovarajućim natpisima (.);
- i) pijačni red nije istaknut na ulazu pijace i na drugim mjestima u zavisnosti od veličine pijace i ako se ne pridržava pijačnog reda, (čl. 79. st. 6. i 7.);
- j) oštećuje i uništava komunalne objekte ili na komunalne objekte (stubove javne rasvjete i sl.) lijepi ili postavlja reklame i natpise, (čl.92. st. 1. i 2.);
- k) postupa supratno članu 108.;
- l) ne postupa, postupa suprotno ili se ne pridržava odredbi člana 110.;
- m) ne vrši uklanjanje uginulih pasa, mačaka i drugih životinja bez vlasnika sa javnih idrugih površina, (čl. 116.).

Član 146.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 500,00 KM kaznit će se fizičko lice (obrtnik, trgovac, ugostitelj), pravno lice, odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice (građanin) za prekršaj ako:

- a) na javnoj površini vrši bacanje gorećih predmeta u korpice ili druge posude za smeće, odlaganje otpadnog građevinskog materijala, zemlje i slično, popravak, servisiranje i pranje vozila, ispuštanje ulja, svih vrsta otpadnih tekućina i masnih tečnosti, boja, lakova, kreča, životinjskog izmeta, fekalija, vode i bilo kojih drugih tečnosti koje prljaju javnu površinu, oštećenje korpica i drugih posuda za smeće, oštećenje ili uništavanje ograda, klupa i dječijih igrališta (naprava za dječiju igru), oštećenje kontejnera za smeće kao i nekontrolisano formiranje deponija za smeće, paljenje otpada, lišća papira i slično, (čl. 6. st. 1. t. 2.,3.,4.,5.,6.,7.,11.,12.);
- b) sami određuju nazive ulica, postavljaju kućne brojeve i obilježavaju ulice, (čl.18. st.3.);
- c) ne postupa po članu 21.,22.,24.,25.,26.;
- d) ne ispunjava uvjete iz člana 31. st. 1. alineja. 1.,2.,3.,4.,5.,6.,7.,8.,9.,10.;
- e) postupa suprotno članu 32. st. 1., 2. i 3.);
- f) ne poduzima mjere iz člana 33. st. 2. alineja.1.,2.,3.,4.,5.,6., ili ne postupa u skladu sa stavom 5. ovoga člana;
- g) ne postupa, postupa suprotno ili se ne pridržava odredbi člana 40., čl. 44. st. 3.,4., čl. 46., čl. 47., čl. 48., čl. 51. st. 1.,2.,3.,4., čl. 52. st. 1.,3.,4., čl. 54., čl. 55., čl. 56., čl.57.;
- h) ne vrši poslove održavanje javnih zelenih površina ili poslove održavanja i uređenja zelenih površina koje se nalaze na zemljištu koje graniči uz javne površine u širini svoje parcele sve do prve vidne granice (ceste, trotoara, ivičnjaka, bankine i sl.), (čl. 59. st.3. i 4.);
- i) ne postupa, postupa suprotno ili se ne pridržava odredbi člana 64. s. 4. i 5.;
- j) ne pribavi odobrenje i neosigura odgovarajući bezbjedan prijelaz preko iskopa ili nesmetan prilaz, (čl. 66. s. 3. i 4.);
- k) na javnim zelenim površinama postavlja ukrasne posude ili predmete ili sadi cvijeće mimo plana održavanja, vrši uzgajanje voćaka i povrtnih biljaka i bilo kakvo njihovo obrađivanje u poljoprivredne svrhe, (čl. 68.st. 1., čl. 69. st. 1.);

- l) bez odobrenja Službe za urbanizam na javnoj zelenoj površini vrši radnje navedene u članu 70. st. 1. t. 1.,2.,3.,4., odnosno ako na javnoj zelenoj površini vrši radnje koje su zabranjene članom 70. st. 2. t.2.,3.,4.,5.,8.,12.,18.,19.,21.
- m) ako rekreacione javne površine, sportska i dječija igrališta i ostale javne sportske objekte, kao i objekte na njima ne održavaju u ispravnom stanju ili spomen obilježja postavlja i uklanja bez odobrenja Službe za prostorno, (čl. 72. st. 1., čl. 73. st.2.);
- n) lokacije otvorenih pijaca na teritoriji općine koristi, a ista nije na tome mjestu određena prostorno planskom dokumentacijom, ako otvorene pijace na kojima se obavlja promet poljoprivrednih i drugih proizvoda, kao i žive stoke nisu čiste i uredne, na otvorenim pijacama nisu postavljeni odgovarajući kontejneri i korpice za otpatke i smeće ili ako nije osigurana ispravnost i čistoća opreme i uređaja na otvorenim pijacama, (čl. 78. st. 1. i 5., čl. 79. st. 1. i 2.);
- o) ne postupa, postupa suprotno ili se nepridržava odredbi člana 80., čl. 85., čl. 86. st.1., čl. 89. st. 2., čl. 93. st. 3., čl. 95., čl. 99., čl. 100., čl. 103., 105., čl. 106. čl.107., čl.109., čl. 110., čl. 111, čl. 113. st. 1.,2.,3.,4., čl. 115.st. 1. t. 6.,7.,8., čl. 117., čl.118., čl.119., čl.120., čl.121., čl. 122., čl. 124;
- p) ne postupa, postupa suprotno ili se nepridržava odredbi člana 125. st. 2., čl. 127. čl.128., čl. 130., čl.132;
- r) ukoliko nanosi štetu prljanjem cesta ili ulica ili prekomjerno prlja ulice ili ceste, (čl. 142. st. 4.).

Član 147.

Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 500,00 KM kaznit će se fizičko lice (obrtnik, trgovac, ugostitelj), i fizičko lice (građanin), a pravno lice, novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM o 1000,00 KM za prekršaj ako:

- a) ne postupa, postupa suprotno ili se ne pridržava odredbi člana 6. st.1. t.8.,9.,10.,13.;
- b) nenamjenski koristi i održava javnu površinu, (čl. 8.);
- c) ne postupa, postupa suprotno ili se ne pridržava odredbi člana 19.
- d) se rušenjem ili bilo kakvim izvođenjem radova nekog objekta ili dijela objekta ili zgrade otkriju zidovi tog ili susjednih objekata, a otkriveni dio susjednog objekta izvođač radova ili investitor ne popravi i ne uskladi sa postojećim izgledom objekta u tehničkom, funkcionalnom, svrsishodnom i estetskom smislu ili ako se na postojećoj zgradi/objektu izvode građevinski radovi kojima se mijenja horizontalni ili vertikalni gabarit zgrade, a investitor radova ne uredi (premaže fasadnim premazom) fasadu cijelog objekta u roku od 30 dana po završetku građevinskih radova, (čl. 20.);
- e) ne postupa, postupa suprotno ili se ne pridržava odredbi člana 23.;
- f) vrši privremeno zauzimanje javnih površina bez odobrenja, odnosno rješenja o urbanističkoj saglasnosti Službe za prostorno ili protivno propisanim osnovnim uvjetima ili ako građevinske radove na javnim površinama i površinama koje neposredno graniče sa javnom površinom izvodi bez pribavljenog odobrenja Službe za urbanizam, (čl. 28. st. 1., čl. 33., čl. 34., čl.35. st. 1.);
- g) ne postupa, postupa suprotno ili se ne pridržava odredbi člana 37. st. 2., čl. 38., čl.39. st. 1., čl. 41., čl. 42.;
- h) nenamjenski koristi objekte i sisteme za odvodnju atmosferskih voda uz saobraćajnice premoštava bez odobrenja Službe za privredu i nadležnog ministarstva (čl. 49. st. 2. i 3.);
- i) ne postupa, postupa suprotno ili se ne pridržava odredbi člana 50.;
- j) vrši sječu i potkresivanje stabala, (čl. 60. st.1. i 3.);
- k) ne postupa, postupa suprotno ili se ne pridržava odredbi člana 63., čl. 64. st. 1. i 3.;

- l) po završetku radova ne obavijesti Službu za prostorno ili nadležnu inspekciju radi kontrole, te javnu površinu ne dovede u prvobitno stanje, sanira i ne ukloni nečistoće sa površine na kojoj su radovi izvođeni, (čl. 67. st. 1.);
- m) bez odobrenja Službe za prostorno na javnoj zelenoj površini vrši prekopavanje, kopanje i izvođenje drugih radova kojima se trajnije mijenja izgled javne zelene površine, rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih zelenih površina, ograđivanje i postavljanje bilo kakvih uređaja, objekata, naprava, reklamnih panoa i slično na javnim zelenim površinama, odlaganje građevinskog materijala, odnosno ako na javnoj zelenoj površini vrši rezanje grana i vrhova drveća, obaranje i uklanjanje drveća, te vađenje panjeva, neovlašteno sakupljanje i odnošenje suhog granja, kore, mladica i zakonom zaštićenog ostalog bilja, uništavanje travnjaka, iskopavanje i odnošenje zemlje, humusa i biljaka, oštećivanje i izvaljivanje stabala i grmlja, oštećivanje stabalaraznim materijalima prilikom gradnje, utovara, istovara i dopreme građevinskog materijala, drva, uglja i drugo, ispuštanje otpadnih voda, kiselina, ulja i fekalija na javne zelene površine, loženje vatre i potpaljivanje stabala, rezanje, odnosno prekidanje korijena stabla, istovar i skladištenje raznog materijala, ogrijevnog drveta, uglja, otpadnog drveta, željeza, lima, plastike i slično, na javnim zelenim površinama, upotrebljava u druge namjene površine namijenjene za dječiju igru i sprave za igru odnosno koristi ih suprotno njihovoj namjeni (čl.70.st.1.t.1.,2.,3.,4.,st.2. t.1.,6.,7.,9.,10.,11.,14.,15.,17.,20.);
- n) postavljene spomenike, spomen ploče, skulpture i slično prljaju, uništavaju ili na drugi način oštećuju, (čl. 75. st. 2.);
- o) koristi druge javne površine izvan prostora otvorenih pijaca u svrhu prodaje ili izlaganja poljoprivrednih, prehrambenih, tekstilnih, tehničkih i drugih proizvoda bez odobrenja Službe za prostorno, (čl. 81.);
- p) ne postupa, postupa suprotno ili se nepridržava odredbi člana 82., 83., 85., 87. st.1.;
- q) ne postupa, postupa suprotno ili se nepridržava odredbi člana 113. st. 1.,3.
- r) ne postupa, postupa suprotno ili se nepridržava odredbi člana 133. st. 1., čl. 139., 142. st. 1.

Član 148.

Novčanom kaznom za prekršaj propisanom u iznosu koji je određen za fizička lica (građane) kaznit će se roditelji, odnosno staratelji maloljetnika za radnje iz člana 145., 146., 147., a koje počini maloljetnik.

Član 149.

U slučaju ponavljanja činja iste vrste prekršaja iz članova 145., 146., 147., od strane fizičkog lica (obrnika, trgovaca, ugostitelja), pravnog lica, odgovornog lica u pravnom licu i fizičkog lica (građanina) u roku od dvije godine od dana učinjenog prekršaja za koji je prekršilac kažnjen izvršnim prekršajnim nalogom ili izvršnom odlukom nadležnog organa (suda), prekršiocu će se za svaki slijedeći prekršaj iste vrste povećati novčana kazna u iznosu od 50,00 KM.

Novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM za prekršaje iz članova 145., 146., 147., kaznit će se, odgovorno lice u pravnom licu.

Član 150.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice (obrnik, trgovac), pravno lice, odgovorno lice u pravnom licu, fizičko lice (građanin) i roditelji, odnosno staratelji maloljetnika za radnje koje imaju obilježje prekršaja a koje počini mloljetnik, ako ne postupi po rješenju nadležnog inspektora.

10. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 151.

Općinski načelnik dužan je da donese sve akte predviđene ovom Odlukom u roku od 90 dana od dana stupanja Odluke na snagu.

Član 152.

Vlasnici reklamnih natpisa i firmi, vlasnici ili korisnici ugostiteljskih i drugih objekata, dužni su uskladiti izgled, uvjete i način postavljanja i obavljanje djelatnosti u objektu u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

Nadležna javna komunalna preduzeća na koja se odnosi ova Odluka, dužna su u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke uskladiti svoje interne akte i organizirati obavljanje svoje djelatnosti u skladu sa ovom Odlukom.

Član 153.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje da važi Odluka o komunalnom redu ("Službeni glasnik Općine Breza", broj 14/14 - prečišćeni tekst).

Član 154.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Općine Breza".

Broj:

Predsjedavajući općinskog vijeća

Datum:

Vedad Jusić

OBRAZLOŽENJE

I. Pravni osnov

Pravni osnov sadržan je u slijedećim propisima:

- **Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine** („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09), član 2. i član 8. stav 1., 2. i 3.,
- **Zakon o komunalnim djelatnostima ZE-DO kantona** („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 17/08) član 48. i član 49.,
- **Statut Općine Breza** („Službeni glasnik Općine Breza“, broj: 8/09-prečišćeni tekst), član 19. stav 1. tačka 2. i član 115. stav 2.

II. Razlozi za donošenje odluke

Razlozi za donošenje su:

Na inicijativu Sanitarno-komunalnog inspektora Općine Breza, a koji je u primjeni dosadašnje Odluke o komunalnom redu imao mnoge poteškoće u primjeni iste, Općinski načelnik je imenovao Komisiju za izradu Nacrta Odluke o komunalnom redu. Prilikom razmatranja dosadašnje Odluke, njene obimnosti, te da se radi o prečišćenom tekstu, a uz sugestije Sanitarno-komunalnog inspektora, Komisija je odlučila da je svrsishodno utvrditi novi tekst Odluke o komunalnom redu. Ostali razlozi za donošenje odluke su:

- Prilikom izrade ove Odluke izvršeno je njeno usklađivanje sa odredbama Zakona o prekršajima FBiH;
- Usklađivanje Odluke sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima Ze-Do Kantona
- Usklađivanje Odluke sa donesenim propisima iz oblasti upravljanja i održavanja stambenih i stambeno-poslovnih zgrada ZDK;
- Detaljnije su određeni sanitarno-higijenski uslovi držanja domaćih životinja izvan užeg urbanog područja, a u skladu sa Prostornim planom Općine Breza;
- Definisan je način prikupljanja, selektiranja i deponovanja otpada na području Općine;
- Uvođenje novih prekršaja, koji se pojavljuju u praksi, a nisu bili predviđeni dosadašnjom Odlukom;

Broj: 02/1-05-_____/18
Datum: 29.10.2018. godine

SLUŽBA ZA PRIVREDU
